

STRATEGISK-FYSISK UDVIKLINGSPLAN FOR VORDINGBORG NORDHAVN

SLA | CFBO | DHI | Viggo Madsen | Vordingborg Kommune

11 BÆREDYGTIGE BYER
OG LOKALSAMFUND

13 KLIMA-
INDSATS

17 PARTNERSKABER
FOR HANDLING

INDLEDNING

Denne udviklingsplan er én af ialt tre planer, som Vordingborg Kommune i 2019 har fået udarbejdet for havne- og kystområderne i kommunens tre købstæder - Præstø, Stege og Vordingborg.

Udviklingsplanerne skal ses som et stedsspecifikt svar på en række fælles behov og udfordringer i de tre byer. Dels er der brug for at sikre havne- og kystområderne mod havvandsstigninger og oversvømmelser i forbindelse med stormflod, dels er der på alle tre havne et stort ønske blandt borgere og foreninger om at få bedre faciliteter og adgang til vandet. Samtidig gælder det for alle tre byer, at bymidten og havnen skal bindes bedre sammen, så de i højere grad styrker hinanden.

Denne og de to øvrige udviklingsplaner rummer forslag til den langsigtede udvikling af de tre byers havne- og kystområder, som samtænker de mange forskellige behov og muligheder, der findes hvert sted.

Udviklingsplanerne sætter således de overordnede, konceptuelle rammer for fremtidens havne. De skal ikke læses som en færdig opskrift, men som et fælles grundlag for at borgere, foreninger, erhvervsdrivende og kommune sammen kan udvikle de tre havne. Projekterne i udviklingsplanen vil blive realiseret etapevis i takt med at finansieringen sikres.

Vi ser frem til samarbejdet!

Mikael Smed
Borgmester

AFSÆT OG GRUNDLAG FOR DE TRE UDVIKLINGSPLANER	5
VISION - BY & VAND	6
HAVNENES TVÆRGÅENDE TEMATIKKER	7
KYSTSIKRING SOM LØFTESTANG FOR BYUDVIKLING	8
PRINCIPPER FOR STORMFLODSIKRING	10
UDVIKLINGSPLAN FOR VORDINGBORG NORDHAVN	12
ANALYSE	
- Kontekst	14
- Vordingborg Nordhavn	16
- Lokal viden & lokale ønsker	18
- Hovedgreb	20
- Koncept	21
SITUATIONSPLAN	22
- Planens lag	24
- Design af stormflodssikring	26
PLANUDSNIT	
- Havnestroget	30
- Værftspladsen	32
- Den grønne havn	34
- Leg & læring på havnen	38
- Fra by til havn	39
- Beplantningsstrategi	40
- Belysningsstrategi	42
- Universelt design	43
- Trafik og mobilitet	44

AFSÆT OG GRUNDLAG FOR DE TRE UDVIKLINGSPLANER

Ifølge FN's klimarapport vil vandstanden i verdenshavene stige med 82cm inden udgangen af dette århundrede samtidig med at ekstreme vejrhændelser vil blive hyppigere. Vi mærker allerede nu konsekvenserne, især i de kystnære byer.

Når vi arbejder med kystsikring, arbejder vi også med en masse ukendte variabler. Nuværende prognoser for havvandsstigninger er det bedste bud vi har, men indeholder også en del usikkerhed. Derfor er det vigtigt at vi tager afsæt i den situation vi kender, men samtidig giver plads og mulighed for tilpasning over tid. Kystløsningerne skal være nyttige og attraktive i hverdagen og samtidigt være langsigtede. Det skal med andre ord være et adaptivt design, der kan udbygges når og hvis behovet opstår, uden at gå på kompromis med den bylivsmæssige kvalitet. Både vi og fremtidige generationer skal leve med løsningerne.

Løsningerne i de tre udviklingsplaner er udarbejdet af SLA i samarbejde med DHI, Viggo Madsen, CFBO og Vordingborg Kommune, og dermed forankret i bred, tværfaglig viden der forener design, sociale aspekter og tekniske løsninger tilpasset den enkelte havn.

Teknisk grundlag

De tre udviklingsområder Vordingborg, Stege og Præstø ligger i en del af Dansk farvand, hvor forekomsten af højvande genereret af storme i området er et resultat af forholdsvis komplicerede forhold og stormforløb. Både Vordingborg, Stege og Præstø er beliggende i områder, der er delvist beskyttede fra de omkringliggende havområder, og højvande vil derfor overordnet set være et resultat af opstuvning fra de omkringliggende vande. Af samme grund er alle områderne meget beskyttet for vindgenererede bølger fra de omkringliggende havområder, udover nogle dønninger. Der vil blive skabt vindgenererede bølger i forbindelse med lokale storme.

Det antages at levetiden for de 3 byudviklingsprojekter er 100 år, og vælger over de 100 år at følge udviklingen i havvandsstigningerne og ekstremhændelse i form af skybrud, vinterregn og stormflod, med henblik på at lave justeringer af permanente strukturer hhv. beredskabsplaner og mobile løsninger.

Derudover vil vi fokusere på en 100 årshændelse som den vurderes til at være om 100 år som designgivende stormflod. Ved at vælge dette vil sandsynligheden for at der sker en overskridelse af designkoten være mindre end 1% hvert år indtil om 100 år, hvor den netop vil være 1 %.

Baseret på DMI's nuværende fremskrivninger af havvandsstigninger frem til 2119, og med beregning af en årlig landhævning på 1,1 mm per år, fastlægges sikringskoten til +2.0. Derudover vil det være muligt i fremtiden at tilpasse og udbygge løsningerne.

Fremtidig tilpasning

Kystdirektoratet udarbejder i løbet af 2019 i forbindelse med implementering af EU's oversvømmelsesdirektivs 2. fase en række kort over oversvømmelsesfare og risiko baseret på detaljeret modellering af nutidige og fremtidige oversvømmelseshændelser. Kommunen modtager Kystdirektoratets risikovurdering slut 2019 og får derudover mulighed for at foretage yderligere simuleringer. Dette forhold kan kvalificere valget af vores løsning yderligere, når den første fase - i form af ideudvikling og screening af pres fra ekstremhændelser - i nærværende projekt er gennemført.

VISION: BY & VAND - SAMLENDE STORMFLODSSIKRING

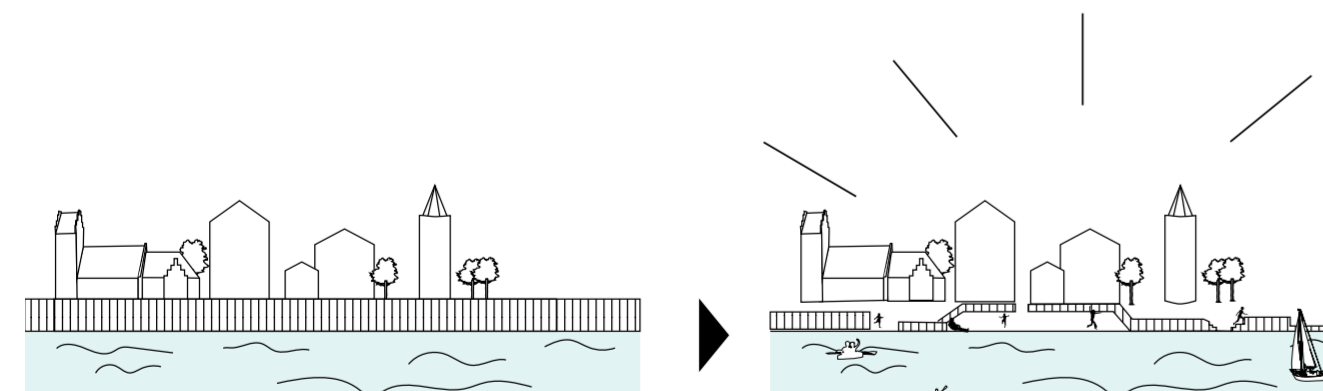
Opgaven med at udarbejde de tre parallelle strategisk-fysiske udviklingsplaner for købstadshavnene Vordingborg, Præstø og Stege handler om at håndtere de havvandsstigninger og gentagne højvandshændelser, der i stadig højere grad påvirker de tre havne. Højvandshændelser har store fysiske og økonomiske konsekvenser til følge og gør det usikkert at investere i havnenes udvikling, hvis ikke kyst- og klimasikring indtænkes som en forudsætning for udviklingen.

Samtidigt handler opgaven også om at sikre en strategisk og fysisk rammesætning om en bæredygtig og attraktiv byudvikling, der binder de tre historiske købstæder sammen og forener vandet, kulturarven og den helt unikke sydsjællandske og mønske natur.

Vi ser denne kombination af fremtidssikrende stormflodssikring og bæredygtig byudvikling som en fantastisk mulighed for at vise, hvordan klimaudfordringerne kan bruges som en katalysator for fremtidig udvikling - ikke som en hindring.

I arbejdet med udviklingsplanerne har visionen været at se stormflodssikringen som det samlede omdrejningspunkt for havnenes udvikling. Ved at se stormflodssikring som mere og andet end en mur på kystens kant, foreslår vi en række varierede sikringsløsninger, der svarer direkte på havnenes udformning, behov og brug. Sådan kan stormflodssikringen blive dét, der forener havnenes brugere og besøgende om sociale aktiviteter, sikrer kontakten mellem land og vand og formidler mødet mellem havnenes historiske fortid, nutid og fremtid.

Planerne skal med andre ord illustrere, hvordan stormflodssikringen vil igangsætte en unik, stedsspecifik og merværdiskabende udvikling af Vordingborg, Præstø og Stege, og blive et foregangseksempel på, hvordan investeringer i højvandssikring kan bruges som løftestang for udviklingen af Danmarks mange kystbyer og havneområder.

Stormflodssikring som barriere

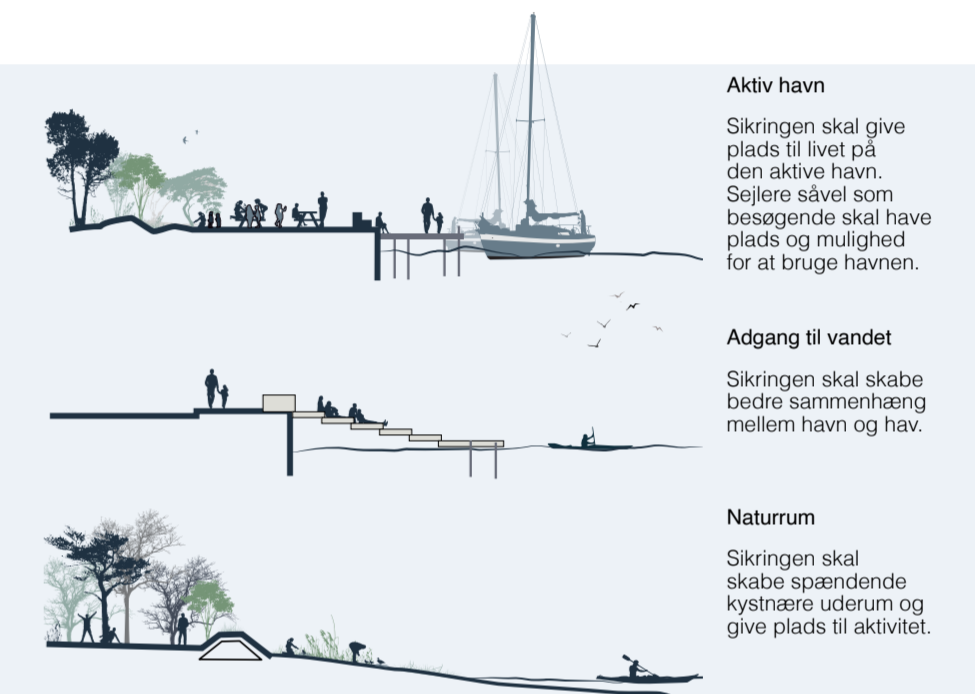
Værdiskabende stormflodssikring

HAVNENES TVÆRGÅENDE TEMATIKKER

Udviklingsplanerne tager afsæt i de tre byers historie og naturlige, kulturelle og sociale værdier. De tre havne besidder alle store fælles kvaliteter og karaktertræk, men adskiller sig alligevel fra hinanden med hver deres stærke egenart, forskelligartede naturoplevelser, samt stedsspecifikke foreningsliv og lokale engagement. Havnenes tværgående tematikker er et resultat af de kvaliteter, udfordringer og potentialer, som går igen på de tre havne.

1. INTEGRERET SIKRING

Integreret sikring er - i modsætning til en barrikaderende højvandsmur i metermål - en nøje tilpasset bearbejdning af terræn og sikringstyper, der udspringer af havnens konkrete udfordringer og behov. Er der tale om et blødt landskab eller en funktionel havn? Hvad er adgangsbehovet for havnens brugere, og er der behov for nye funktioner, opholdsmuligheder eller sikkerhedsforanstaltninger? Er der behov for bemanning for at aktivere sikringen, og hvordan bidrager sikringen mest muligt til omgivelserne og havnens liv? Ud fra disse parametre vælges den sikringsløsning, der passer bedst til det enkelte sted.

Aktiv havn

Sikringen skal give plads til livet på den aktive havn. Sejlere såvel som besøgende skal have plads og mulighed for at bruge havnen.

Adgang til vandet

Sikringen skal skabe bedre sammenhæng mellem havn og hav.

Naturrum

Sikringen skal skabe spændende kystnære uderum og give plads til aktivitet.

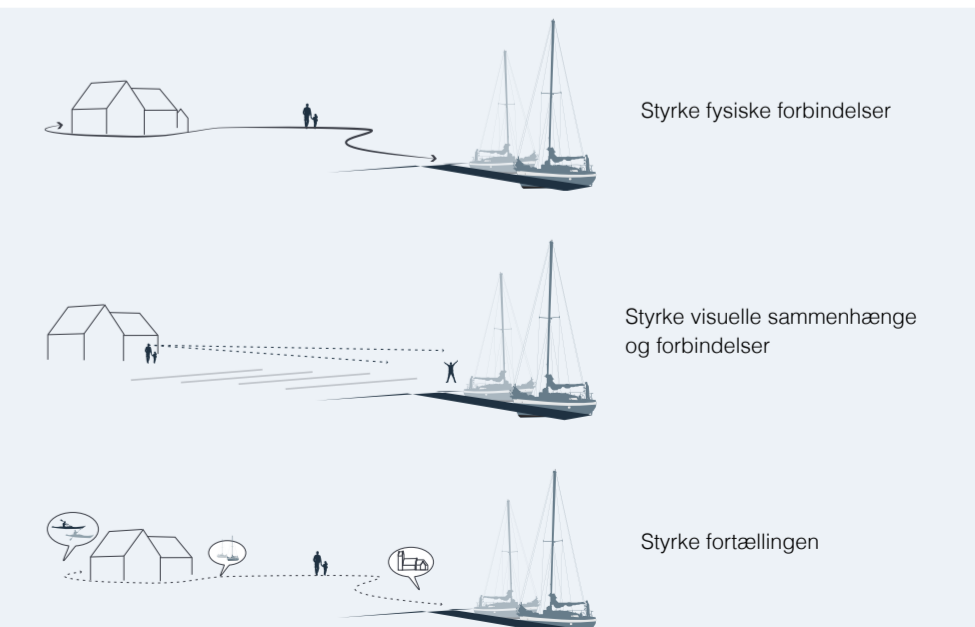
2. LIV VED VANDET

I alle tre havne er der et stort ønske om og behov for at understøtte et mere varieret liv på og ved vandet. Det gælder bedre faciliteter for både nye og eksisterende foreninger, byens borgere og gæster. Livet ved vandet styrkes gennem: 1. *Fælles faciliteter* og uderum (f.eks. grejbank, værksted, bådhal), der styrker fællesskabet mellem brugere og synergien mellem klubber. 2. *Bedre tilgængelighed* og adgang til vandet for alle (f.eks. gennem nye dæk og broer). 3. *Bedre opholds- og byrumfaciliteter* for faste brugere og gæster (f.eks. siddepladser, legepladser, træningsredskaber, grønne opholdsområder). 4. *Forskelligartede delområder* på hver havn, der henvender sig til en bred målgruppe.

3. SAMMENHÆNG MELLE BY OG HAVN

En manglende sammenhæng mellem livet i byen og livet på havnen er karakteristisk for alle tre havne. For at skabe en bedre forbindelse mellem by og havn vil vi både fokusere på de fysiske forbindelser (f.eks. stier og trafik) og visuelle forbindelser (f.eks. udsyn, sigtelinjer og vægning af vigtige landmarks). Men også andre forbindelser er vigtige; historie og kulturarv er selve grundlaget for byernes og havnenes tilblivelse, og denne sammenhæng skal også styrkes fremover. Det kan bl.a. være i form af formidling, bevaring og materialevalg.

Styrke fysiske forbindelser

Styrke visuelle sammenhænge og forbindelser

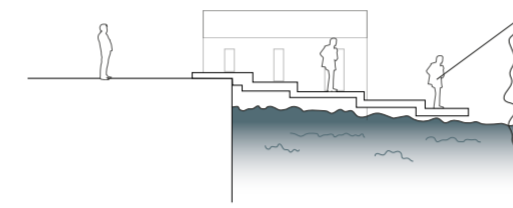
Styrke fortællingen

KYSTSIKRING - LØFTESTANG FOR BYUDVIKLING

At sikre havnene mod stormflod er en nødvendighed, men også en chance for at give byens blå kant og rum et løft, som både skaber nye brugsmuligheder og sociale mødesteder. Kystsikringen kan derfor bruges som løftestang for en bredere byudvikling, der kan meget mere end blot at holde vandet ude.

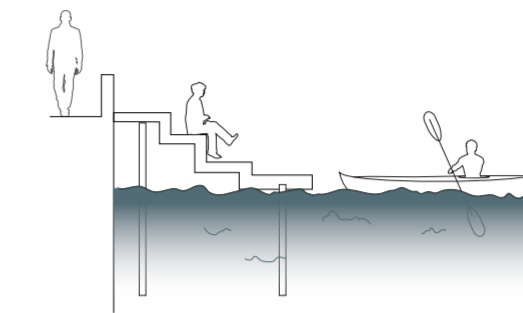
At kystsikringen bruges som løftestang for byudvikling kommer helt konkret til udtryk i sikringens udformning. Den tilpasser sig det enkelte rum og understøtter stedets stemning, historie og brug. På den måde fungerer sikringen som en del af byrummet, og byrummet som kystsikring. Kystsikringen er samtidig med til at dimensionere de forskellige havnerum, så der skabes både store, aktive samlingspunkter, lokale mødesteder og små uformelle invitationer til ophold, stilhed og samtale.

Her vises nogle af de løsninger, som er brugt på havnene, hvor en integreret kystsikring understøtter eksisterende liv og aktivitet og samtidig åbner op for nye brugsmuligheder.

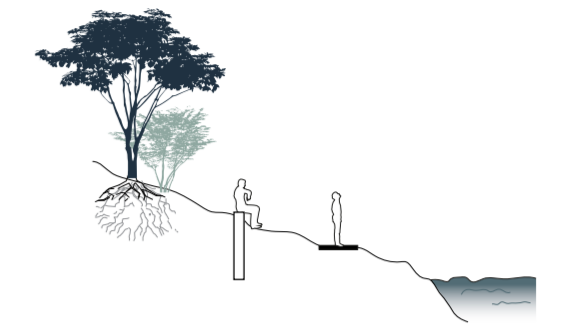
TRAPPE

Sikring udformet som et trappeforløb, der skaber opholdsmuligheder på kajen. Ind mod bygningerne skaber en lav mur mulighed for ophold vendt mod bygningerne og deres uderum.

ADSKILLELSE AF FUNKTIONER

Kanten skaber her en rumlig opdeling mellem vandaktiviteter og de funktioner, der ligger på den anden side af den lave mur.

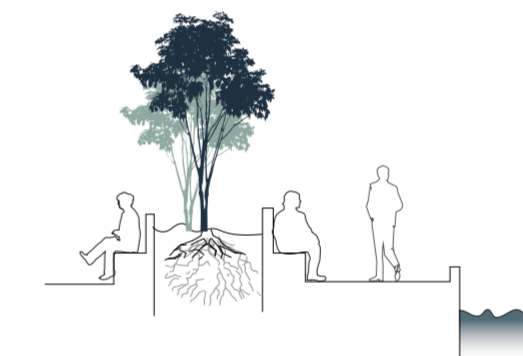
BLØD, LANDSKABELIG MUR

Sikring etableret som en blød mur, der bugter sig med landskabet og skaber et godt sted at sidde.

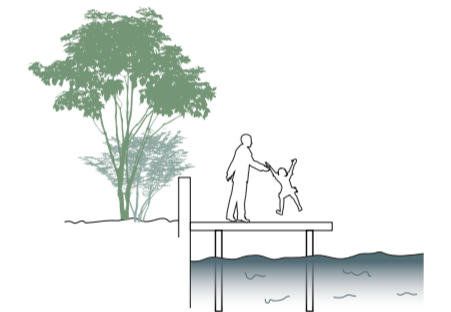
AKTIVITETSKANTER

Sikringsmuren kan udføres i former, som inviterer til leg og aktivitet - f.eks. kan bugtede kanter bruges til at skate eller stå på løbehjul.

BÆNK

Sikring etableret som et hævet plantebed med indlagte bænke, så man kan sidde med ryggen i læ og betragte det forbigående liv.

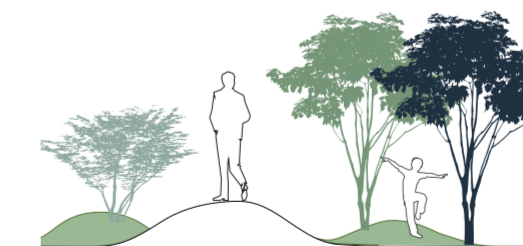
FAST OG MOBIL

Hvor der er behov for at bevare udsigt (f.eks. fra boliger), kan sikring udføres som lav fast mur suppleret med mobil sikring ved ekstreme hændelser. Således hindrer man ikke udsigten til havnen i hverdagen.

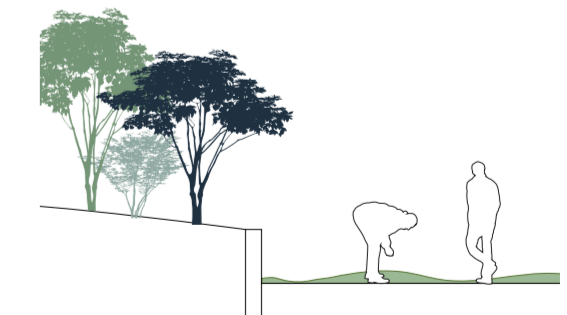
TERRASSEKANTER

Sikringsmuren integreres i hævede terrasser langs bygningerne, hvor der er udeservering med udsigt over havnen.

DIGER

Sikringsdiger integreret i grønne områder bidrager til et varieret og levende landskab med plads til leg og aktivitet. Samtidig giver digerne mulighed for en alternativ gåtur med bedre udsigt.

STØTTEMUR

En sikringsmur skærer sig ind i landskabet med udtryk som en lav støttemur, og bidrager til at skabe en niveaupdeling der kan adskille funktioner.

PRINCIPPER FOR STORMFLODSSIKRING

Fast sikring

En enkel "værktøjskasse" er udgangspunktet for stormflodssikring af alle tre havne. Ved at variere løsningstypologierne, sikres det, at stormflodssikringen integreres i byrummene, samtidig med at der gives plads til det aktive havneliv.

De forskellige løsninger har forskellige kvaliteter og egner sig således til forskellige situationer. Det gør det muligt at tilpasse sikringen til det specifikke sted og brugernes behov.

Mobil sikring

Mobil sikring gør det muligt at bevare et åbent udtryk og høj tilgængelighed i hverdagen. Den gør det samtidig muligt at graduere den faste sikring, så det kun er i de mest ekstreme situationer, der er behov for mobil sikring. Til gengæld kræver den mobile sikring beredskab.

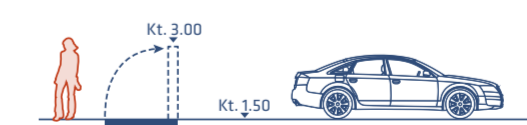
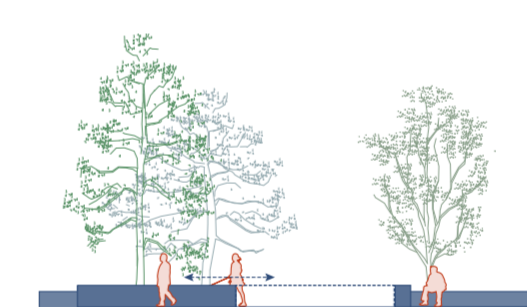
Terrænbearbejdning

Ved naturhavne og grønne områder kan terrænet bearbejdes, således at skader ved stormflodshændelser og højvande minimeres. Samtidig formes et grønt område, som skaber naturlig merværdi i hverdagen.

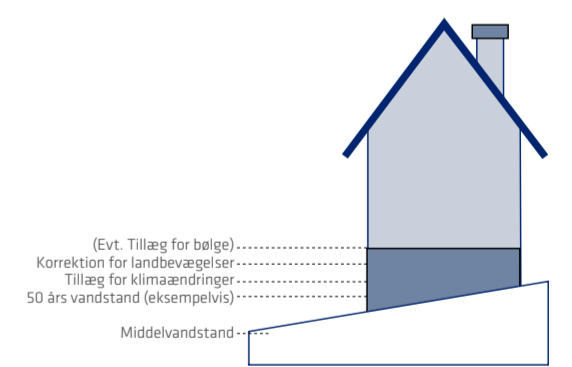
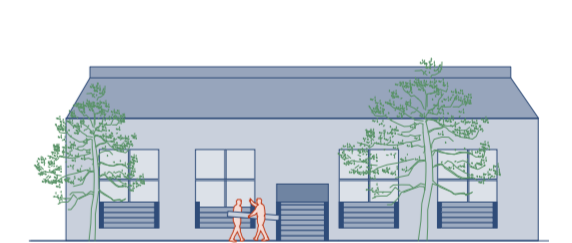
Vippe- og skydeporte

Vippe- og skydeporte er en manuel sikring, der supplerer den faste sikring. Sikringen tillader således uhindret adgang og tilgængelighed til vandet, når der ikke er stormflodssikring.

Sikring via bygninger

Eksisterende og ny bebyggelse kan bidrage til havnens stormflodssikring. Dels kan man afhjælpe skader ved opsætning af mobile sikringsløsninger ved eksisterende byggeri. Ved nybyggeri bør man indtænke en høj sokkelkote (inkl. tillæg for bølger), samt udforme husets ydermur, så den kan tåle vandpåvirkning. Endelig kan man øge terrænhøjden ved nybyggeri, hvis området er i høj risiko for oversvømmelser.

UDVIKLINGSPLAN FOR VORDINGBORG NORDHAVN

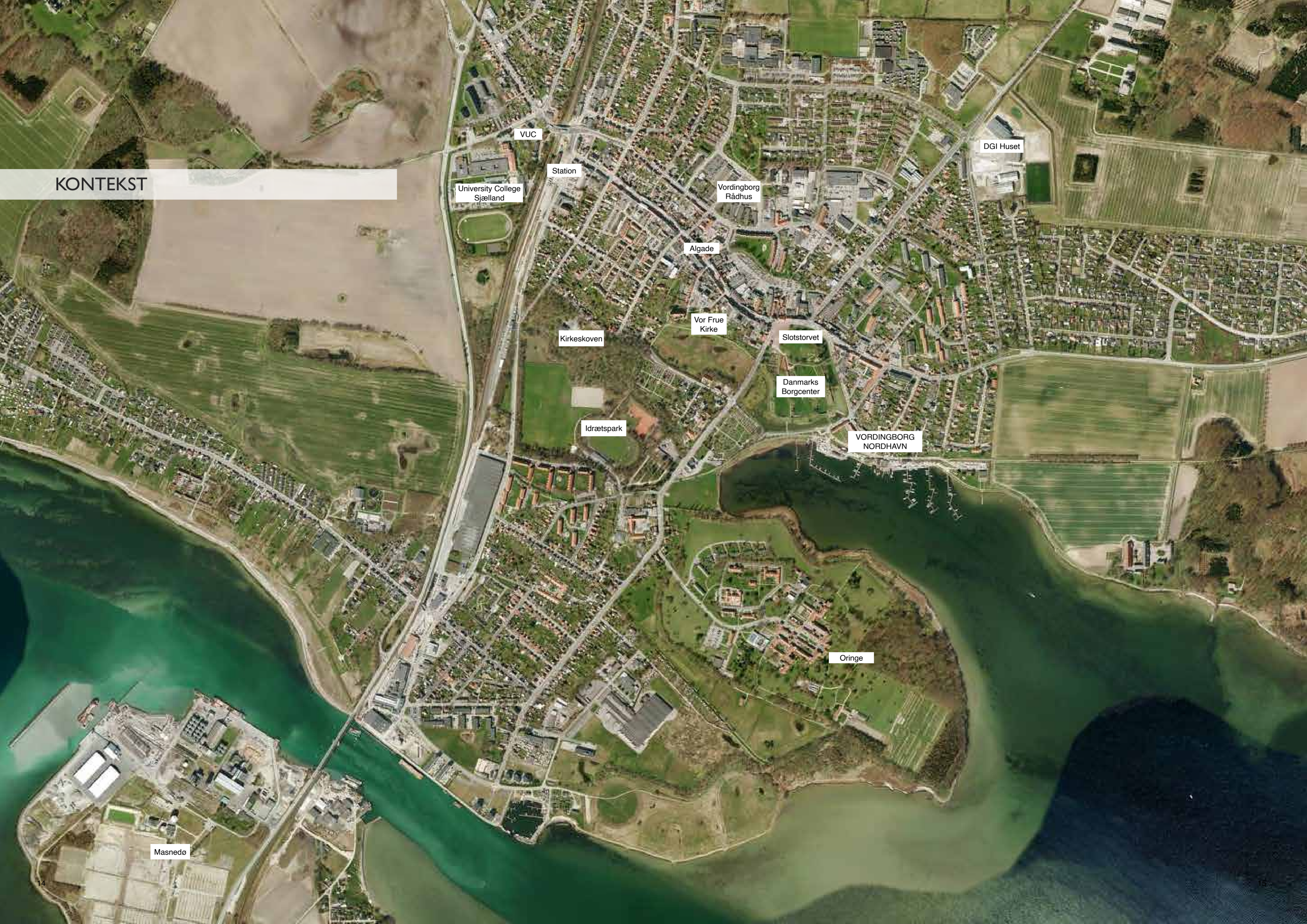
Vordingborg Nordhavn skal sikres mod stormflod og samtidig give bedre mulighed for adgang til og brug af vandet - både for foreninger, lokale og besøgende. Havnen skal binde byen og vandet sammen og gøre området endnu mere attraktivt.

Udviklingsplanen skal vise, hvordan klimasikringen kan bruges som løftestang for en positiv udvikling af området, og give bud på, hvordan havnens byrum og aktiviteter styrker livet på havnen.

Med denne udviklingsplan ved hånden skal både kommunens beslutningstagere, foreninger og borgere få et klart overblik over havnens store potentiale og mange udviklingsmuligheder, og få en forståelse af, hvordan små som store udviklingstiltag og investeringer kan gøre en forskel for fremtidens Vordingborg Nordhavn.

KONTEKST

VUC

Station

University College Sjælland

Vordingborg Rådhus

DGI Huset

Algade

Vor Frue Kirke

Kirkeskoven

Slotstorvet

Danmarks Borgcenter

Idrætspark

VORDINGBORG NORDHAVN

Oringe

Masnedo

VORDINGBORG NORDHAVN

Hvad er det helt særlige ved Vordingborg Nordhavn, og hvad skal man passe på og tage højde for, når havnen skal udvikles? Udviklingsplanen står på skuldrene af en grundig analyse, som trækker på baggrundsmateriale, observationer på stedet og samtaler med lokale.

HISTORISK HAVN

Vordingborg Nordhavn ligger i direkte forlængelse af det historiske voldanlæg og Gåsetårnet. Siden Vikingetiden har havnen fungeret som en central del af livet og eksistensgrundlaget for de skiftende indbyggere i og ved Vordingborg - vikingetiden primært som gemmested og forsvarsværk. I middelalderen fungerede havnen som samlingssted for kongens skibe, både til forsvar og angreb. Tæt ved sejltredden kan der i dag ses levn fra vikingetiden i form af pælespærringer, der skulle hindre fri indsejling til havnen. Pælespærringerne består af flere hundrede pæle, der er nedrammet i havbunden.

1842-1899

NORDHAVNEN ER EN NATURHAVN

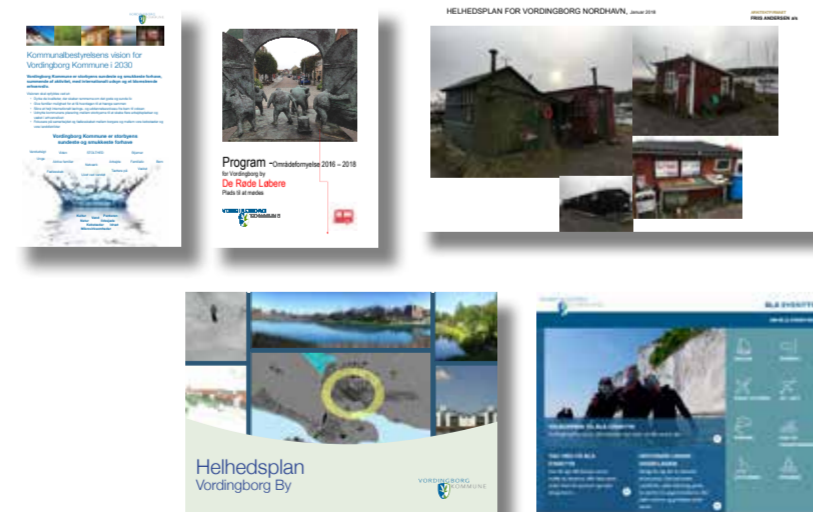
En naturhavn er et vandområde, der ligger naturligt beskyttet og med tilstrækkelig vanddybde til sejlads. Netop de naturgivne forhold har været et afsæt for byens historie. Idag gør den naturskønne placering i det stille vand bag Oringe-halvøen havnen til et attraktivt sted at opholde sig. Omvendt er placeringen en udfordring, fordi den lave beliggenhed gør havnen udsat for oversvømmelse. Samtidig forårsager strømforholdene tilsanding af havnen og sejltredden. Ved flere af broerne støder både på grund, og det er nødvendigt at fjerne sand og dynd for at opretholde en farbar sejltrede.

Oversvømmelseskort med vandstande til kote +2.0

SIDELØBENDE PROJEKTER

I Vordingborg Kommune såvel som Vordingborg by og Nordhavn er der blevet udarbejdet en række planer, som denne udviklingsplan står på skuldrene af. Det drejer sig om Vordingborg Kommunes "Helhedsplan for Vordingborg By", "Blå Eventyr", "De Røde Løbere" og "Vision 2030". Arkitektfirmaet Friis Andersen har ligeledes udarbejdet en helhedsplan for Vordingborg Nordhavn, der suppleres af flere lokale foreningers tanker og planer for området.

HAVNENS EGENART

NÆRHEDEN TIL SLOTSRUINEN
Slotsruinen rejser sig bag havnen ved indsejling, og fra slotsruinen er der udsigt til havnen. Det kan imidlertid være svært at finde ned på havnen fra ruinen og midtbyen, ligesom der mangler 'invitationer', der kan trække gæster ned til havnen.

Slotsruinen, Vordingborgs mest besøgte seværdighed, ligger mellem byen og havnen

Vordingborg Nordhavn set fra voldanlægget

Naturkysten og stien, der fortsætter til Marienlyst gods og skoven.

Roklubben, græsområdet og de store gamle fyrretræer

NATURSKØN

Udsigten til Oringehalvøen, naboskabet til slotsruinen og stiftforbindelsen til Marienlyst Gods og skoven er med til at gøre havnen naturskøn. Men også på havnen er der kystbeplantning, blød kyst og plæner, der inviterer til ophold og leg.

KARAKTERFULDE BYGNINGER

Havnen rummer flere charmerende og karakterfulde bygninger - ikke mindst de røde træhuse er kendetegnende for Nordhavnen. Én af de mest markante bygninger er det gamle bådeværft, som rummer et stort potentiale for ny anvendelse. I forbindelse med værftet finder man den karakteristiske, gamle mastekran.

Rørskov og små, gamle fiskerhytter markerer ankomsten til havnen. Udsigt til Oringe

Det gamle bådeværft, der rummer store muligheder, men i dag ligger ubrugt hen som en stopklods i bevægelsen langs havnen

LOKAL VIDEN OG LOKALE ØNSKER

Brugerne er drivkraften for livet og udviklingen på havnen, og de spiller en vigtig rolle, når det kommer til de fremtidige udviklingsplaner. Ingen kender havnens kvaliteter og udfordringer bedre end dem, som har deres daglige gang her, og ingen ved, hvad havnen mangler, bedre end de, som ønsker at være på havnen, men ikke har fundet plads.

I forbindelse med udarbejdelsen af udviklingsplanen er lokale aktører, brugere og beboere blevet hørt af flere omgange. Først blev havnens vigtigste aktører inviteret til et partsmøde d. 7. maj 2019, og dernæst blev der afholdt et byværksted på Vordingborg Nordhavn d. 22. maj 2019, hvor mange af byens borgere deltog. Endeligt er udkastet til udviklingsplanen blevet fremlagt på et fælles byværkstedsmøde for alle tre havne d. 17. juni 2019, hvor aktører og borgere gav feedback. Derudover har der været oprettet projektkontorer hvor borgere og andre interesserede ugentlig har kunne mødes med projektlederne for at diskutere og blive opdateret på projektets fremgang. Samtidig har man kunne deltage i debatten om havnens udvikling på den digitale dialogportal. En mere uddybende beskrivelse af inddragelsesprocessens resultater kan læses i det separate dokument, 'Opsamling på inddragelsesproces', men her er medtaget de vigtigste indsigter og inputs.

AKTØRER PÅ HAVNEN

Vordingborg Nordhavn er en aktiv havn med mange forskellige brugere. Havnens foreninger henvender sig både til det "klassiske" sejlersegment, samt til børn og unge. Samtidig er der aktivitet hele året; flere restauranter og spisesteder har åbent i vinterhalvåret, ligesom der er mulighed for kajak, vinterbadning og sauna. Flere ønsker dog at få bedre vilkår for at bruge havnen - både eksisterende foreninger og klubber, individuelle motionister og børnefamilier.

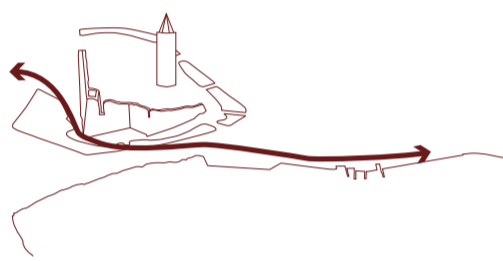
KONKRETE ØNSKER & IDÉER FRA KERNEAKTØRER

- Udendørs træningsfaciliteter i de grønne omgivelser ved sejlkubbens nye klubhus.
- Søspejderne ønsker sig større bådebro og oplevelsesplatform, hvor man kan ligge på maven.
- Broer kan gå længere ud = bedre havdybde.
- Grejbank, bålplads. Udlån af waders og udstyr, borde og bænke.
- Faciliteter for kaproere.
- Brug mønster fra broerne i nye broer og broforlængelser. Skab genkendelighed.
- Skab bedre badefaciliteter og omklædningsmuligheder, f.eks. en badestrand - det vil tiltrække flere gæster.
- Etablér et fælles "mini-klubhus" for små foreninger, f.eks. dykkere, svømmeklub, saunafolk.
- Brug årlige begivenheder og events som springbræt til at komme i gang med udviklingen.
- Etablér flere toiletter – de nuværende forsvinder med den gamle sejklub.
- Handicaprampe langs siden af Roklubben's hus til terrasse.
- Bedre sikkerhed og faciliteter til vinterbadere.
- Skab en akse fra station til havn og helt ud i naturen. Fokus må være at få det hele til at hænge sammen.
- Sejlture for besøgende ud af havnen.
- Dykning ved skibsvrag i havnen.
- Langdistancesvømmebane ud for Ro- og Kajakklubben.
- Ny vinterbadeklub ved Ro- og Kajakklubben.
- Nye aktiviteter på og ved vandet; kajakpolo, havsvømning, vinterbadning, dykning mm.

HOVEDGREB

På baggrund af analyser og inddragelsesprocessen arbejdes der videre med tre anbefalinger, der fungerer som planens hovedgreb.

Tidslinjen - Fortæl historierne

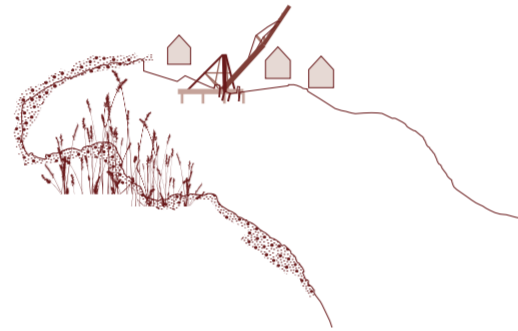
Vordingborgs fortællinger binder byen og havnen sammen

En stor del af Vordingborgs identitet bygger på dens historier. Det er en by, der er opstået og har udviklet sig på grund af den unikke placering, både i landskabet og i samfundet. Vordingborg Nordhavn ligger i tæt nærhed til byens største kulturminde, men er også selv en del af en større fortælling om byens udvikling. Det er disse historier, der binder byen, havnen og landskabet sammen.

Formidling af byens og havnens indbyrdes forhold og udvikling

Nogle historier er åbenbare - borgruinens mure, Gåsetårnet og de genetablerede voldgrave - mens andre historier er sværere at få øje på, for eksempel Martgretes Stiger og den gamle jernbane, Kalvehavebanen. De skal fremhæves for at give beboere og besøgende mulighed for at opleve hele fortællingen.

Fremhæv naturhavnen

Fremhæv den intime og autentiske havn, som er formet af naturhavnen

Vordingborg Nordhavn er i høj grad præget af at være en naturhavn. Den har formet og udviklet sig langs den naturlige kyststrækning, og i sin tid placeret her netop på grund af landskabets naturlige beskyttelse. Det har skabt en lille, intim havn i samspil med det omkringliggende landskab.

Lad kystens natur være en naturlig del af havnen

Den lange smalle struktur i Nordhavnen gør, at man stort set hele tiden har udsigt over vandet til Oringe. Ved at bringe naturen helt tæt på, vil havnen indskrive sig i kystlandskabet og få en styrket identitet som naturhavn.

Arbejd med naturen

Kystens naturlige rytmer og processer kan have stort potentiale for at skabe kvalitet og attraktion på havnen. Den naturlige kyst gør det til et oplagt sted for børn og unge at lære om og arbejde med kystnaturen.

Styrk fællesskaberne

Eksisterende fællesskaber ved og omkring vandet styrkes

Der findes allerede flere sociale fællesskaber på Vordingborg Nordhavn. Et veltrivende klub- og foreningsliv er utroligt vigtigt for havnen, og det er derfor vigtigt at sikre gode rammer for de eksisterende fællesskaber ved vandet.

Mulighederne for uformelle møder forbedres

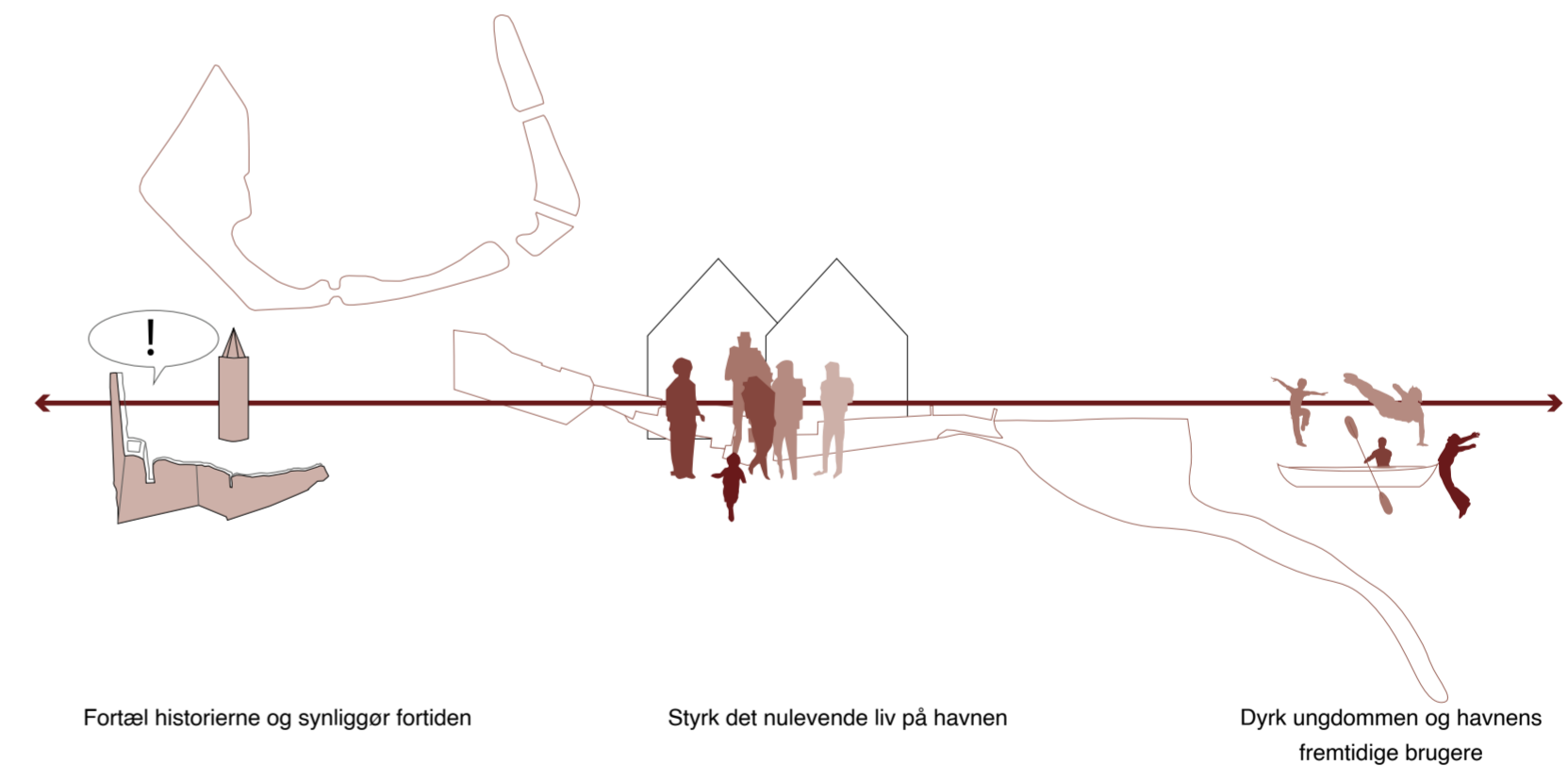
Der er et udtalt ønske fra byens borgere om, at det skal være lettere at besøge og bruge havnen, selvom man ikke er en del af foreningslivet. Derfor skal der skabes bedre mulighed for ophold og uformelle møder.

Samarbejder med lokale institutioner tiltrækker nye brugere

Ved at skabe nye samarbejder og relationer kan havnen i højere grad indskrive sig i byens bevidsthed og samtidig tiltrække helt nye brugergrupper, der også i fremtiden kan sikre et levende og aktivt miljø på havnen.

KONCEPT - FORTID, NUTID OG FREMTID VED HAVNEN

Havnen har altid været et foranderligt sted, og forskellige tider og aktiviteter har efterladt sig spor på havnen. Den lange historie har skabt et unikt kulturarvmiljø, som fortsat lever og udvikler sig. Dens sammensatte karakter giver havnen sin sjæl og sin drivkraft og har været et vigtigt afsæt for vores tilgang og for designet. Vi har set på tidligere tiders kystlinjer. Vi har studeret det liv og den stemning, der kendetegner havnens små og store rum, både på land og til vands. Og vi har undersøgt de kulturhistoriske spor og de enkelte havnerums materielle, sanselige og rumlige kvaliteter. Alt dette omsætter vi til et design, der binder de mange lag, kvaliteter og historier sammen i stemningsfulde forløb, der fortæller historien om i går, skaber værdi i dag og nye muligheder for i morgen.

SITUATIONSPLAN

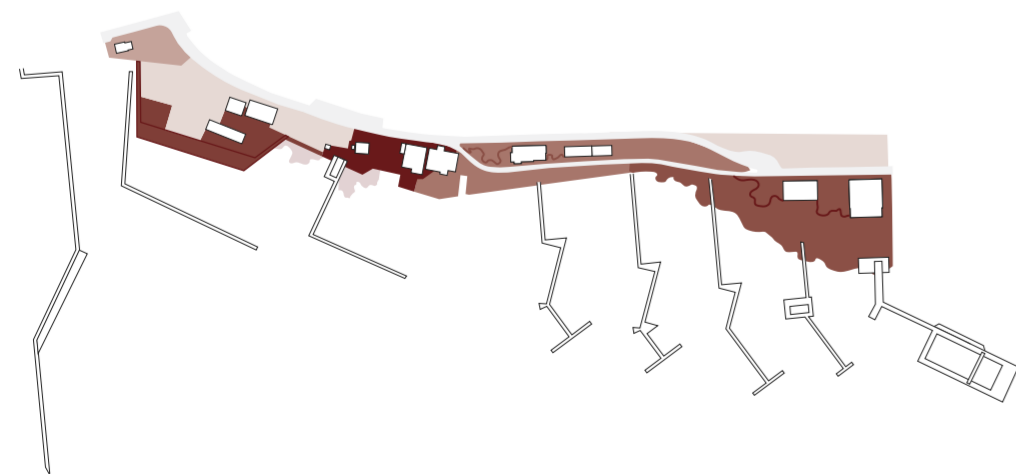
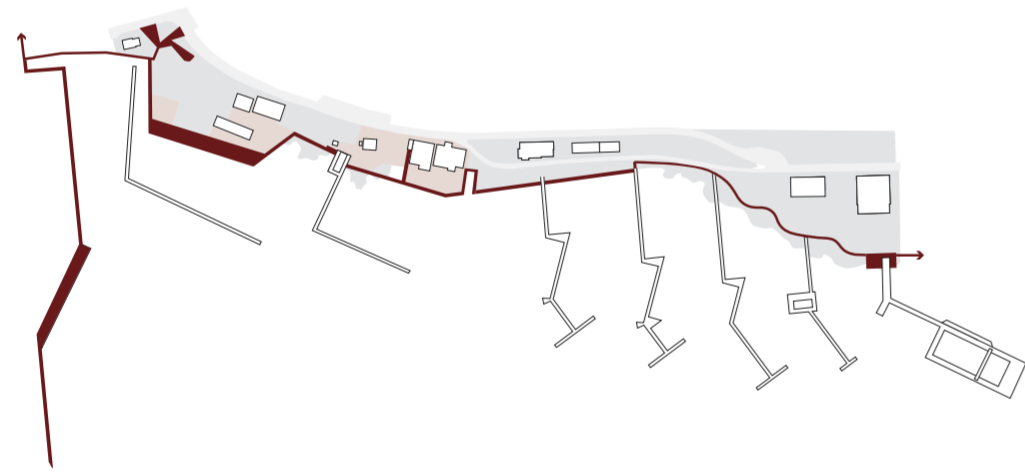
Vi sikrer bedst et godt havneliv for alle gennem et fleksibelt design, der griber stemningen og mulighederne i de enkelte havnerum. Havnerummene skal kunne bruges til mange forskellige aktiviteter på tværs af dagen og året, til hverdag og til fest, og samtidig have plads til både de aktive og dem, der holder af at nyde et stille øjeblik på havnen.

Designet skaber diskrete afgrænsninger mellem de intime og de mere aktive rum, skaber plads til ophold netop dér, hvor mikroklimaet og omgivelserne lægger mest op til det, og skaber rammerne for, at der kan opstå synergi mellem havnerummene og de funktioner, der findes på havnen. Designet inviterer kultur-, erhvervs-, institutions- og foreningslivet ud i havnens rum og styrker dermed oplevelsen af den store variation i havnens liv.

PLANENS LAG

Udviklingsplanen for Vordingborg Nordhavn dyrker stedets særlige identitet og de stedbundne potentialer i området. Visionen er en levende havn med en stærk lokal identitet, hvor der er gode vilkår for det stærke foreningsliv såvel som god plads til besøgende - året rundt, uanset vejret. Ved hjælp af enkle greb skabes der mere plads til livet på havnen og bedre mulighed for at opleve vandet helt tæt på.

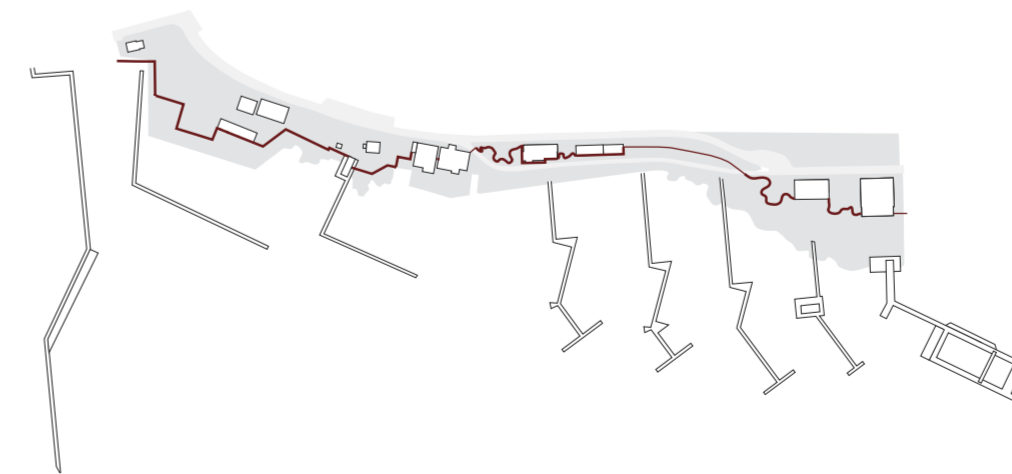
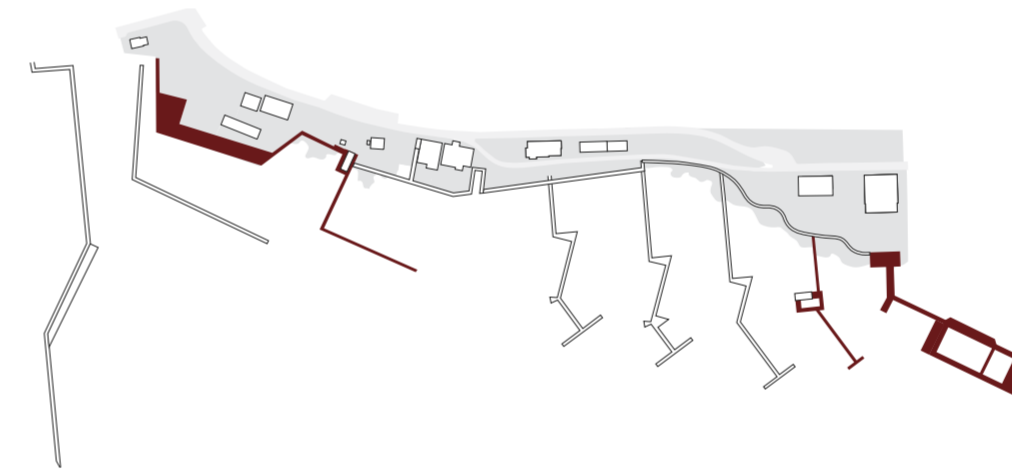
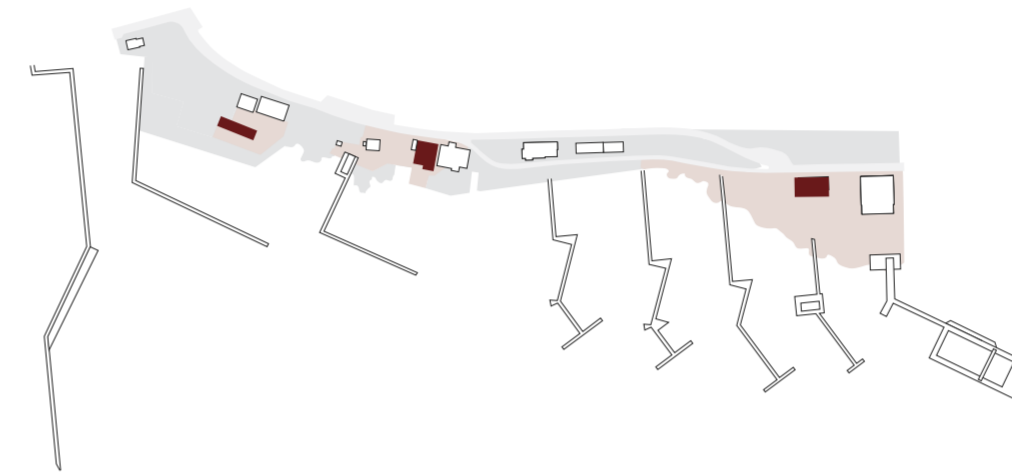
SKAB ADGANG

1. Forbindelsen langs vandet styrkes ved, at en træbrygge etableres langs kajkanten i relation til kystsikringen.
2. Forbindelsen igennem havnens byrum gøres tydeligere og mere sikker ved at skabe klare gangarealer, samt bedre plads og oversigtsforhold.
3. Der skabes bedre adgang til vandet langs hele havnens forløb - både for vandsportsudøvere, badegæster og dem, der bare gerne vil stikke tæerne i.

NYE BYRUM

Havnens nuværende struktur med et forløb af flere mindre rum styrkes og defineres.

1. Hængslet
2. Havnetrappen
3. Havnestrøget
4. Parkering / bådopbevaring
5. Værftspladsen
6. Havnekajen
7. Den grønne havn

STYRK FÆLLESSKABET

De sociale fællesskaber styrkes og gives bedre rammer ved at skabe fælles pladser, faciliteter og muligheder på tværs af havnens brugere og byens borgere.

AKTIVITETER PÅ OG VED VANDET

Adgang til vandet forbedres gennem tiltag i hele havnens forløb. Der skabes mulighed for roligt ophold ved vandet, aktivitet på vandet og at komme i vandet.

Der etableres offentlige toiletter samt adgang til bad, omklædning og vaskeri.

KYST- OG KLIMASIKRING

Klimasikringen løber i hele havnens længde og sikrer, at bygninger og fælles arealer ikke skades under stormflod.

DESIGN AF STORMFLODSSIKRING

Stormflodssikringen og de tilhørende byrum er designet, så de både beskytter mod oversvømmelser og giver mulighed for et så stort og rigt havneliv som muligt. Designet er baseret på havnens eksisterende materialer, skala og æstetik. Dette giver stormflodssikringen og byrummene en unik stedbunden karakter, der forstærker havnens særlige karakter.

Sikring i eks. terræn

Dige

Skydeport

Sikringsmur

Skydeport

Mobilsikring

Sikringsmur

Sikring i bygninger

Sikringsmur i terræn

Mobilsikring

Sikring i eks. terræn

Sikringsmur i terræn

Sikring i eks. terræn

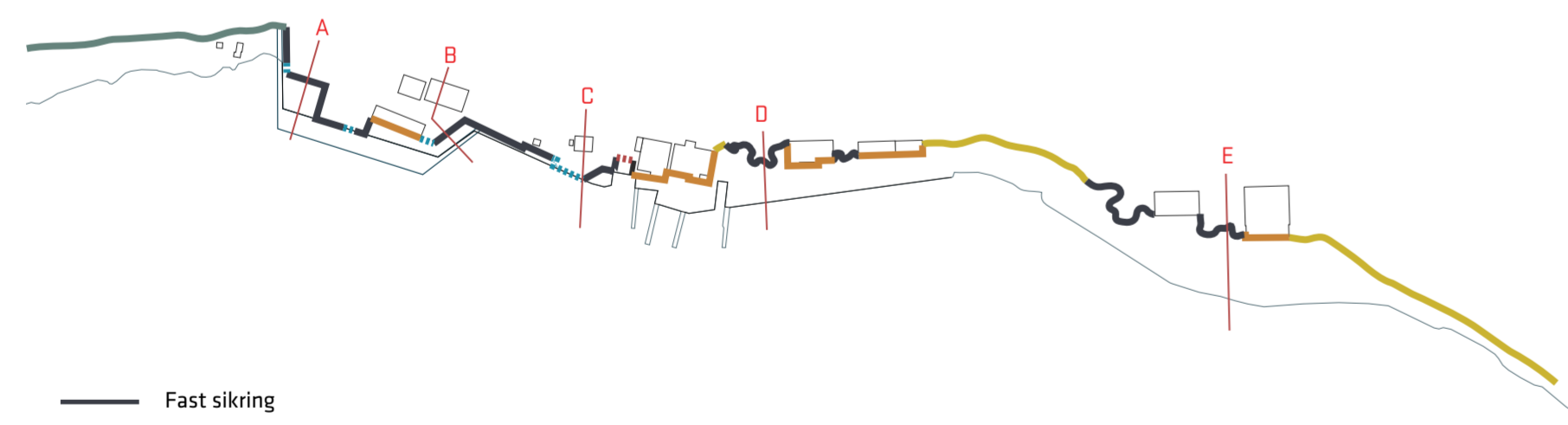

DESIGN AF STORMFLODSSIKRING

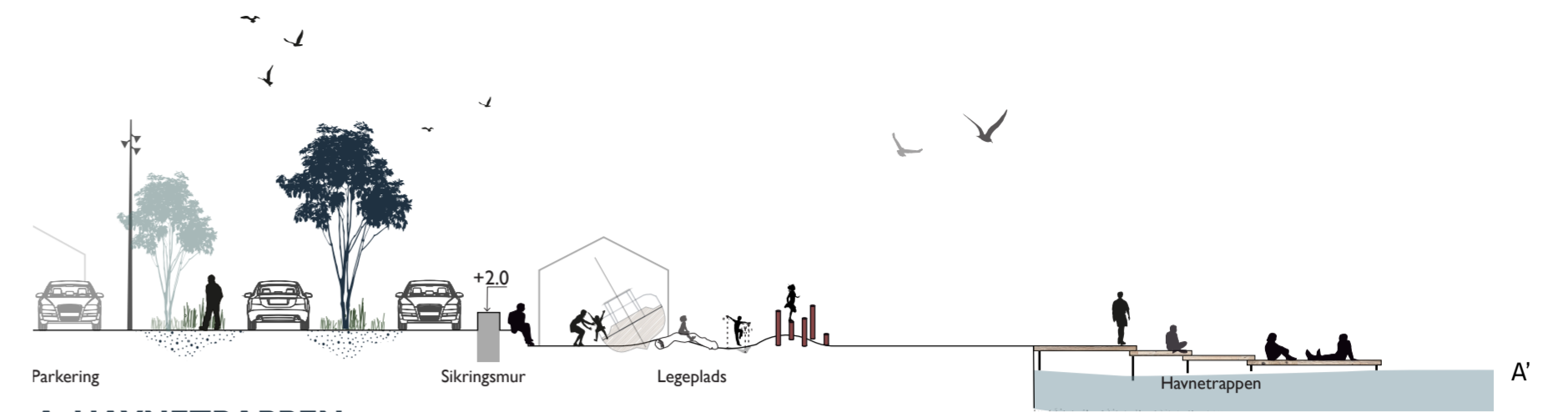
Stormflodssikringen og de tilhørende byrum er designet, så projektet bliver robust, realiserbart og med minimal drift. Ved at tage udgangspunkt i havnens eksisterende materialer - såsom beton, asfalt og hårdt træ - integreres stormflodssikringen og de nye byrum i det eksisterende havnemiljø, samtidig med at de hårdføre materialer gør stormflodssikringen robust og holdbar.

Ved desuden at designe stormflodssikringen i den eksisterende havns skala og æstetik, kan vi tilføje en række nye elementer (rækværk, lysmaster, moler og trapper), der på én gang tilføjer nye kvaliteter til havnen og samtidig viderefører havnens særlige udtryk. Designet er dermed specifikt for Vordingborg Nordhavn og består af velkendte og afprøvede dele, samtidig med at designprincippet let tilpasses og skaleres til andre havnemiljøer.

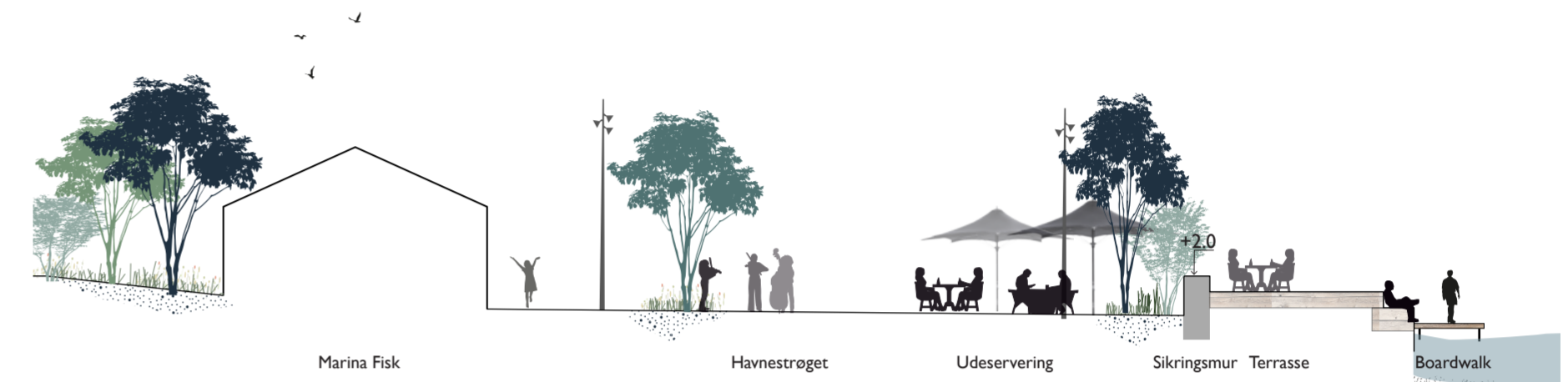
Ved samtidig at udforme sikringen og byrummene på en måde, der sikrer rekreative muligheder, maritime aktiviteter, sanselige naturoplevelser og rum for produktion og iværksætter, kan vi skabe en unik ramme for et levende og pulserende havne- og byliv. Et byliv, hvor man ikke bare passivt sidder og drikker kaffe, men hvor håndværksproduktion og arbejdsdag, fritidsliv og havneliv går hånd i hånd i en samlet rekreativ og kreativ symbiose.

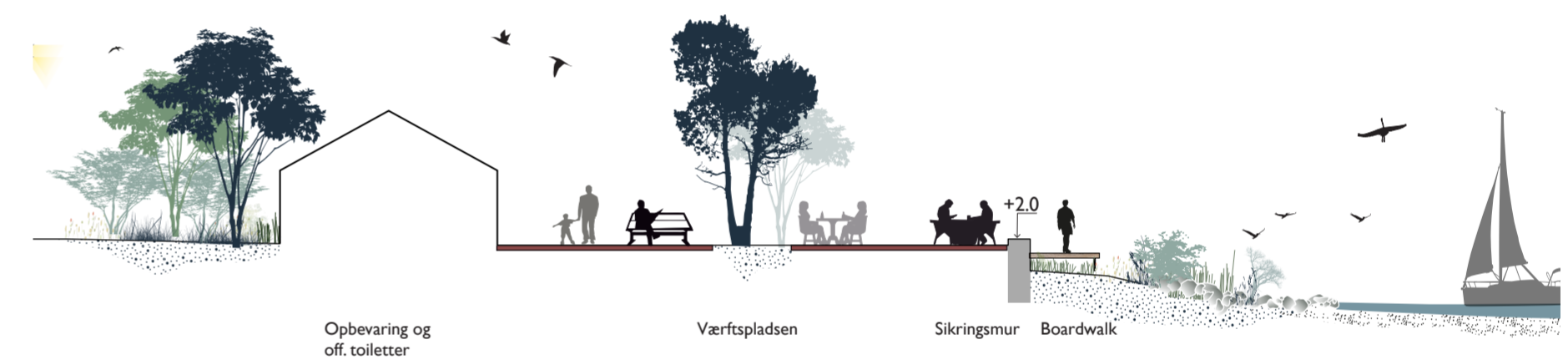
- Fast sikring
- Skydeport
- Vippeport
- Terræn sikring / dige
- Sikring i bygning
- Sikring i eksisterende terræn

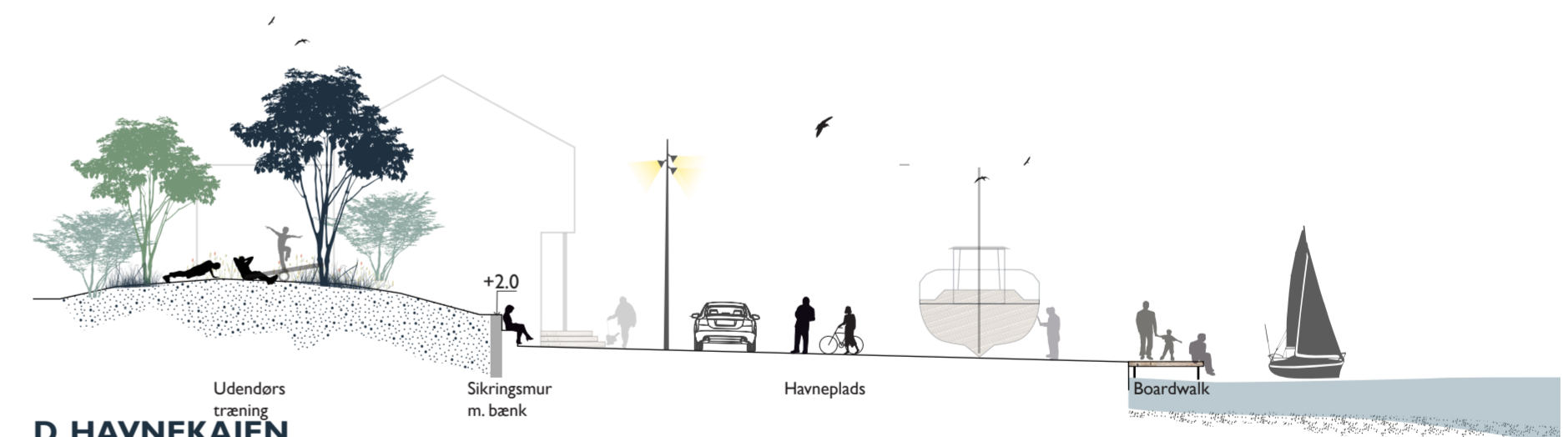
A. HAVNETRAPPEN

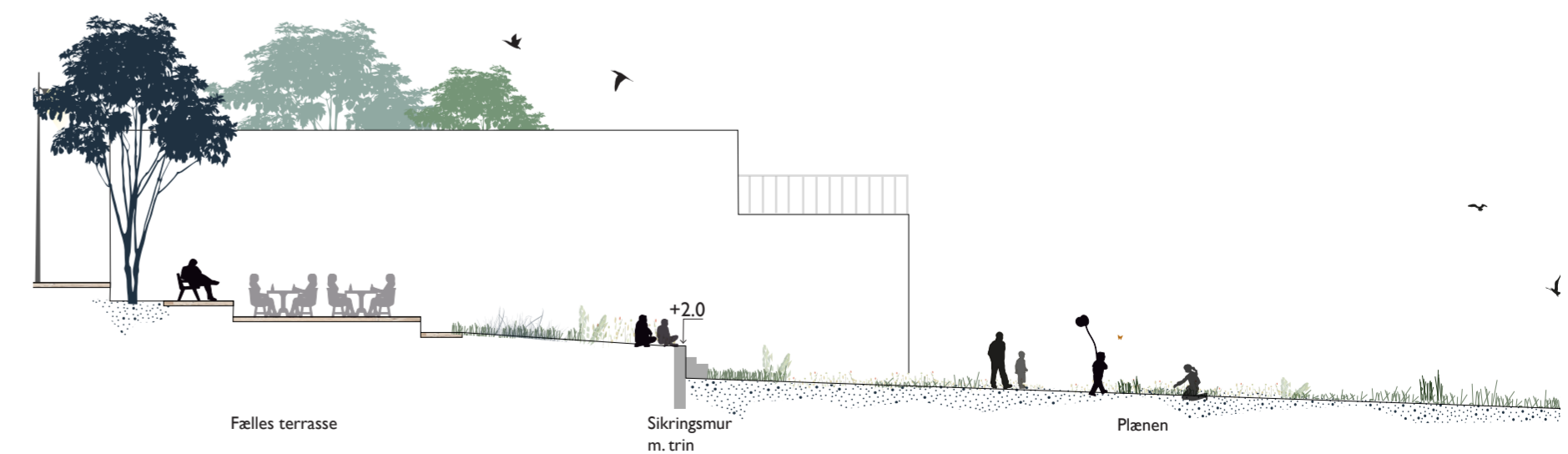
B. HAVNESTRØGET

C. VÆRFTSPLADSEN

D. HAVNEKAJEN

E. DEN GRØNNE HAVN

HAVNESTRØGET

Det første man møder, når man ankommer til Vordingborg Nordhavn, er Havnestrøget. Her er der mulighed for at stikke tæerne i vandet, nyde en middag med udsigt eller gå på opdagelse i det kreative miljø i det gamle pakhuis.

Hængslet

Havnestrøget lægger sig i forlængelse af "Hængslet", som har fokus på at skabe bedre forbindelse mellem havn og by - både fysisk og visuelt. Her trækkes havnerummet helt ud til vejen og bearbejdes, så det bliver en mere imødekommende 'entre' til havnen.

Havnetrappen

Ved Havnestrøget bliver havnens eksisterende kant udvidet med en boardwalk, der udvider sig til en trappe til vandet, der gør det både let og sikkert at komme helt tæt på vandet. Fra den brede trappes nederste trin kan man stikke tæerne i vandet, fiske efter krabber eller lægge til med sin kajak. Samtidig er der god plads til ophold, hvad enten man holder øje med sine børn på legepladsen, nyder en is fra Tyttes Pølser eller bare har et stop på vejen på aftenuren. Havnetrappen skaber en stærkere forbindelse mellem land og vand og åbner op for besøgende fra såvel bysiden som havsiden.

Leg & lær

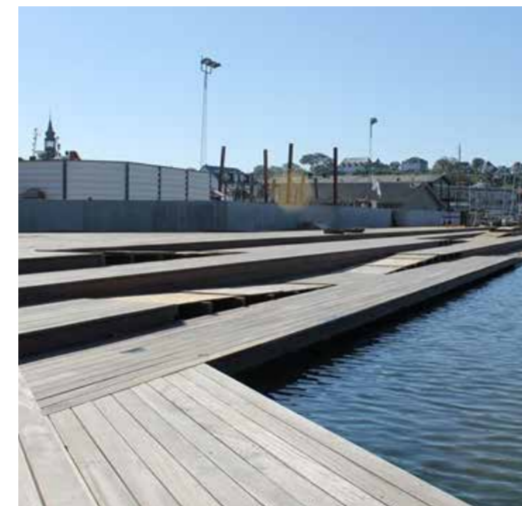
I tæt forbindelse med trappen finder man også havnens legeplads, hvor børn og barnlige sjæle kan udfordre både fysik og fantasi. Et bevæget terræn, naturlige materialer og lærerige legeinstallationer lader børn gå på opdagelse i det maritime miljø. Pladsen ændrer sig efter vejr og sæson - når det regner, opstår der f.eks. små oversømmelser, og når havvandet står højest vil kun små øer være synlige. Legepladsen ligger yderst på molen og er derfor let at få øje på, når man bevæger sig på eller langs med borgterrænet - på den måde bliver pladsen et attraktivt og synligt pausested for Borgcentrets besøgende.

Det gamle pakhuis

Det gamle sorte pakhuis giver meget karakter til dette område af havnen og kan med fordel åbnes op mod havnens rum. Pakhuset indrettes med mulighed for små kreative værksteder, butikker eller lignende aktiviteter, som om sommeren kan brede sig ud i havnens rum og om vinteren invitere folk indenfor. Der kan gives et tilbud til lokale iværksættere og samtidig sikres et levende miljø på havnen året rundt.

Kom og spis

Integreret i kystsikringen etableres en terrasse, som skaber et todelt udeserveringsområde. Yderst på kajkanten kan man sidde på en hævet terrasse med uhindret udsigt over vandet og Oringe - det perfekte middagssted en lun sommeraften. På indersiden af sikringen kan man sidde i læ på blæsende dage og i let skygge på de varme sommerdage. Det alsidige miljø gør det muligt og attraktivt at nyde et måltid på havnen flest muligt dage om året.

VÆRFTSPLADSEN

Her er plads til det daglige liv og de nære, uformelle møder, såvel som særlige events og arrangementer, der kan udfolde sig og byde store mængder besøgende velkommen på havnen. I samspil med Snekken giver de fysiske rammer nu mulighed for fællesskab og socialt samvær året rundt.

Værftspladsen

Midt på havnen ligger Værftspladsen. Her mødes havnens fortid og fremtid. Den store, samlede flade skaber rum til både aktivitet og ophold. Pladsen afsluttes af kystsikringen, der løber som en mur langs pladsens kant og skaber en klart defineret plads med den hårde, fleksible flade på indersiden og den bløde, grønne kystnatur på den anden.

Værftspladsen kan rumme en bred vifte af aktiviteter og events. Til hverdag er der plads til de små ting, mens der efter behov kan skabes plads til større events. Det er her, man mødes til sommer-jazz på havnen, til en tur på vandet i kajak eller til picnic med vennerne. På den måde rækker pladsen ud over havnens faste brugere og inviterer nye folk til.

Pladsens belægning fortsættes hele vejen rundt om Værftet og om forbi Snekken. Således skabes der en sikker og tilgængelig forbindelse med en tydelig markering af gangareal. Mod vandet fortsættes boardwalken fra Havnestrøget hele vejen langs kajen, og man har nu mulighed for at gå langs vandet. I forbindelse med boardwalken ligger en lille bådudlejning, hvorfra man kan leje kajaker, og på den måde gives der mulighed for, at alle kan komme ud på vandet.

Det sociale værft

Engang var værftet havnens livsnerve. Det skal det være igen. De gamle bygninger er slidte udenpå, men gemmer på en smuk og karakteristisk trækonstruktion, som efter istandsættelse vil være med til at give Kulturværftet særpræg og identitet.

I værftets nye rammer gives der plads til et nyt socialt miljø for hele byen. I samarbejde med byens kreative foreninger, institutioner og ildsjæle skabes der muligheder for at mødes på tværs af aldre og interesser. Det er et sted, hvor det er muligt at prøve ideer og initiativer af og oprette nye samarbejder, som rækker ud over havnens område. Her kunne for eksempel findes værksteder, øvelokaler, scene, forsamlingslokale og en lille café. Det er et åbent og fleksibelt hus, hvor både besøgende og faste brugere kan opleve og være en del af Vordingborgs sociale liv.

Snekken

Sejlkлубben Snekkens planlagte nye klubhus ligger i tæt forbindelse med værftet og vil være med til at skabe liv på arealerne. Her skabes der plads til ophold og bådopbevaring i grønne rammer. Det levende ungdomsmiljø i sejlkлубben vil skabe god synergi med aktiviteterne på Værftet, hvor de unge nu vil få mulighed for også at dyrke andre interesser og mødes på tværs af klubber og aldre.

DEN GRØNNE HAVN

På den grønne del af havnen er der fokus på leg, læring, vandsport og fællesskab.

Grønne fællesrum

Kystsikringens forløb er trukket tilbage fra kysten for at sikre, at der er uhindret adgang til vandet for vandsportsudøvere og søsætning af både. Sikringen lægger sig ind i terrænet og deler området i to niveauer. Her er et stort grønt areal med få elementer, som kan bruges til camping, når klubberne har besøgende gæster, arbejdsplads, når både og kajaker skal holdes vedlige, eller til at slikke sol efter en tur i vandet. Plænenes fleksibilitet sikrer, at der er plads til alle brugeres behov. På det øvre niveau etableres den fælles terrasse, og der gives mere plads til beplantning, således at klubhusene ligger som en del af et grønt bælte med udsigt over aktiviteten på vandet.

Fælles om havnen

Det grønne område på havnen er både naturskønt og et godt sted at komme i vandet fra. Derfor er der mange, der er glade for området. Flere klubber og foreninger har deres gang på dette område af havnen, og de samles nu i et nyt fælles hus. Her er der plads til Søspejderne som får bedre plads til deres aktiviteter og opbevaring, lige som dykkerklubben, vinterbaderne og andre mindre foreninger kan have til huse. Huset indrettes med opholdrum, bad og omklædning, sauna, opbevaring og køkken. I sammenhæng med huset placeres også en grejbank hvor udstyr til at gå på opdagelse i kystens natur kan lånes af skoleklasser og andre interesserede.

Mellem det nye fælles hus og ro- og kajakklubbens eksisterende bygning etableres en bred terrasse, som giver klubberne mulighed for at dele et fælles uderum, ligesom det giver mulighed for, at besøgende kan slå sig ned med en madpakke.

Lær om havet

På søspejdernes nye bro oprettes en læringsstation, hvor søspejderne såvel som skoleklasser, besøgende og andre interesserede kan gå på opdagelse i fjordens liv. Dette kan både ske fra broen eller langs kysten. På denne strækning får kysten nemlig lov til at bugte sig naturligt, ligesom beplantning og dyreliv vil tilpasse sig havets naturlige fluktuering - et oplagt sted at lære om områdets natur.

Havnebadet

På Vordingborg Nordhavn er der et stort ønske om at kunne komme i vandet - både som badegæst og som aktiv sportsudøver. For at imødekomme dette etableres et havnebad med badeanstalt og saune, kajakpolobane og havsvømmebaner, ligesom der skabes god mulighed for at komme i og op ad vandet via en rampe ved kysten. Der findes allerede stor interesse for og engagement i vandsport på havnen, og der er taget flere initiativer til at forbedre vandsportens vilkår. Tilsammen giver det mulighed for at styrke vandsporten på havnen og at kunne afholde stævner i f.eks. triathlon og på den måde gøre Vordingborg Nordhavn til en del af et større vandsportsfællesskaber.

Samarbejder

Når de fysiske rammer optimeres og forbedres, fordrer det, at også de sociale samarbejder styrkes. Det er oplagt at styrke eksisterende og nye samarbejder med lokale institutioner, f.eks. ungdomsskole, produktionsskoler, fritidsklubber, dagtilbud, plejecentre mm. På den måde skabes en stærkere forankring af havnens aktiviteter i lokalområdet, ligesom det giver mulighed for at række ud til nye brugere og især tiltrække flere børn og unge til havnen. Ved at skabe møder og samarbejder på tværs og udnytte, at der nu vil være bedre plads til nye ideer, får nye brugergrupper mulighed for at skabe tilhørsforhold og ejerskab til havnen.

LEG & LÆRING PÅ HAVNEN

Vordingborg Nordhavn er også et sted for børn og unge - det er et sted, hvor man både kan lege og lære, og et sted man kommer i skoletiden, såvel som i fritiden. Flere rum er indrettet til at gøre det både sjovt og spændende at være på havnen.

1. Leg ved havnetrappen

På legepladsen ved havnetrappen kan børn og unge udfordre både fysik og fantasi. Et bevæget terræn, naturlige materialer og lærerige legeinstallationer lader børn gå på opdagelse i det maritime miljø. Pladsen ændrer sig efter vejr og sæson - når det regner, opstår der f.eks. oversømmelser, hvor man kan lære om havvandsstigninger.

2. Træning & leg på skråningen

På skråningen, i tæt forbindelse med Snekken og Værftet, etableres et udendørs træningsområde. Her kan man træne fysikken med funktionel træning i det fri, og de forskellige installationer er fleksible, så det er muligt at tilpasse niveauet til den enkelte - på den måde kan alle aldersgrupper få glæde af området.

3. Læring på havnen

På den grønne havn oprettes en grejbank, hvor lokale skoler og institutioner kan låne udstyr og materiale til aktiviteter og undervisning som f.eks. fiskenet, waders og udstyr til at undersøge og lære om sin fangst. På det grønne område foran det fælles klubhus findes en fleksibel møblering, som kan tilpasses til undervisning for både større og mindre grupper.

1. Leg & læring

2. Træning & leg

3. Læring

FRA BY TIL HAVN

Gå på eventyr mellem by og havn

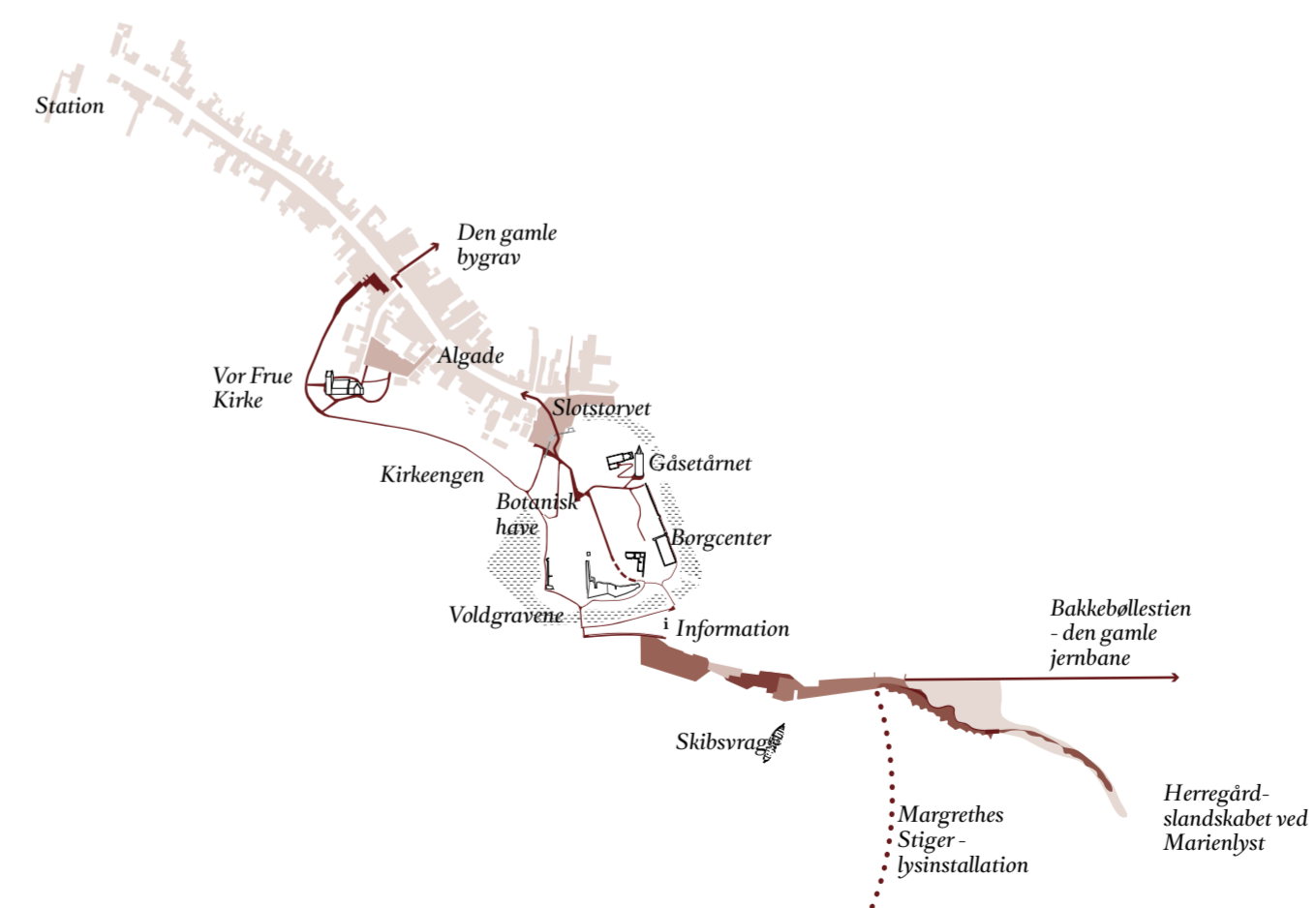
Nordhavns placering nedenfor borgterrænet er en del af dens charme, såvel som en udfordring. Det høje borgterræn bevirker, at havnen ligger lidt gemt og kan være svær at finde frem til for dem, der ikke allerede kender den. Borgterrænet er samtidig et smukt og helt særligt kulturminde, som stiller særlige krav til nye anlæg.

I Vordingborg er der allerede tradition for at markere vigtige forbindelser og steder med projektet "De Røde Løbere". Forbindelserne mellem by og havn kan meget vel lægge sig op ad dette projekts tanker om subtile men tydelige tiltag, der skal synliggøre Vordingborgs særkender. Ved at arbejde videre med Vordingborgs røde farve, kan der med enkle midler skabes bedre wayfinding. Den røde farve kan i dette tilfælde ikke kun findes i belægningen, men også i f.eks. beplantningen, inventaret og belysningen. Belysning kan samtidig være med til at illustrere ting man ikke kan se med det blotte øje. Margrethes Stiger kan for eksempel ses om aftenen som en lysinstallation under vandet mellem Nordhavnen og Oringe.

Langs hver rute vil der være små stop med mulighed for ophold, udsigt eller information om områdets historie og betydning. Med simple elementer i form af byrumsinventar, belægninger eller belysning markeres ruterne mellem havn og by. I stedet for at anlægge nye stiforbindelser, vil der i stedet lægges op til at folk ledes videre på opdagelse i området.

Fortælling om vandets betydning for Vordingborg: Langs havnen (Margrethes Stiger), voldgravene, kirkeengen (gammel kystlinie), de gamle byvolde

Borgterrænet: Over voldgravene, forbi den gamle borgport "Vandporten", over og igennem borgterrænet, over slotstorvet, gennem Algade

BEPLANTNINGSTRATEGI

Vordingborg Nordhavn er formet og eksisterer i tæt relation til den sydsjællandske kystnatur. Den smukke og robuste kystbeplantning fra fjorden trækkes med ind på havnen og understreger Nordhavnen som en havn, der er i tæt kontakt med naturen.

Beplantningsstrategien tager udgangspunkt i samspillet mellem havn, kyst og det vilde og selvgrøede. Kystens beplantning er robust og kan tåle stærk vind og saltvand, og så er den oplevelsesrig året rundt. Kystens vegetation trækkes ind på havnen og ligger som en sammenhængende ryg i hele havnens forløb. Beplantningen vil være placeret på den naturlige skråning, der ligger bag havnens arealer, og vil på den måde være med til at styrke havnens grønne og intime udtryk.

Fyrretræer, birk, pil, tjørn, hjælme og marehalm er eksempler på arter, der vil egne sig godt til at vokse her og skabe et varieret og karakteristisk udtryk. Det er arter, der godt kan tåle, at der er aktivitet omkring dem, og de er i stand til at skabe både tætte og åbne plantninger afhængig af behovet. På den måde kan havnens beplantning variere i udtryk fra det helt tætte og læskabende til det åbne og aktive.

Denne type beplantning og udtryk kræver meget lidt vedligehold, da slid, vejr og vind naturligt vil fordrer en langsom vækst.

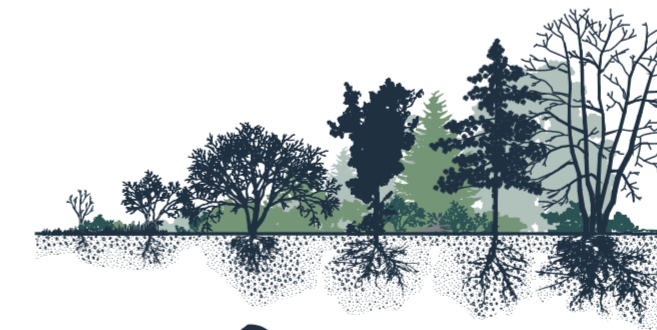

Forslag til artsvalg:

- Pinus Mugo* - Bjergfyr
- Pinus Contorta* - Klittfyr
- Pinus Sylvestris* - Skovfyr
- Salix Caprea* - Seljepil
- Salix Cinerea* - Grå pil
- Salix Aurita* - Ørepil
- Betulae Pendula* - Vortebirk
- Cratagus Laevigata monogyna* - Hvidtjørn
- Ammophila arenaria* - Sand-hjælme
- Leymus arenarius* - Marehalm

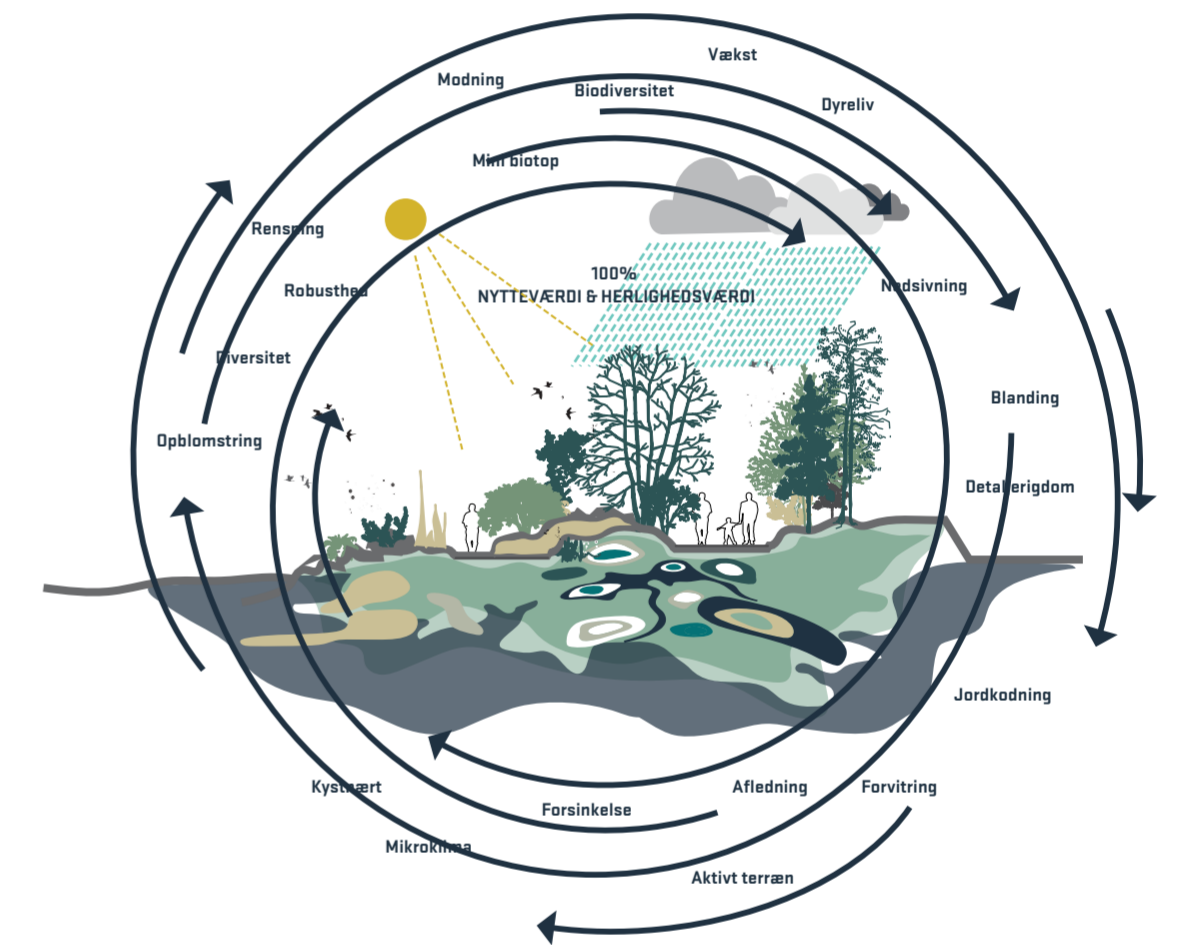
HAVUDSIGT

Beplantningen er med til at give havnen karakter, men den må ikke blokere for udsigten når man bevæger sig rundt i området. Derfor sikres det at man altid kan se over, under eller igennem beplantningen.

NYTTEVÆRDI & HERLIGHEDSVÆRDI

Naturen skal være oplevelsesrig og sanselig for besøgende og være med til at styrke stedets identitet og herlighedsværdi. Når du bevæger dig rundt i området, kan du køre fingrene igennem de høje græsser, høre birketræerne rasle og dufte fyrretræernes nåle. Samtidig er naturen performativ og spiller en aktiv rolle i miljøet på havnen ved at forbedre mikroklimatet ved for eksempel at give læ for vinden eller skygge for solen, således at der altid er gode og behagelige opholdsmuligheder.

VARIERET VILDSKAB

Nogle steder er der brug for en tæt beplantning, der skaber afskærmning og læ. Andre steder er der brug for en åben beplantning, der tillader de lange udsyn. De kystnære biotoper kan begge dele, og det er derfor muligt at bevare et vildt udtryk i både de åbne og de tætte beplantninger. Variationen vil gøre det til en oplevelse at bevæge sig rundt på havnen og samtidig skabe gode forhold for havnens brugere og aktiviteter.

BELYSNINGSSTRATEGI

Det skal føles trygt og sikkert at færdes på Vordingborg Nordhavn efter mørkets frembrud, men man må også gerne opleve mørket og naturens eget lys - månelys, stjerneblink eller en lysende solopgang. Belysning er et centralt middel til at skabe tryghed. Belysningen på havnen skal understøtte fællesskaber og ikke bare skabe effekt eller være funktionsbelysning.

Havnen er et socialt, såvel som funktionelt rum, og belysningen bør understøtte udearealernes multifunktionalitet ved at tilpasse sig de skiftende behov. En naturbaseret og social belysningsstrategi tager udgangspunkt i at skabe stemningsfulde og behagelige lys-sætninger, der indbyder til sociale møder og ophold. Det gør man ved at skabe en fleksibel løsning, hvor lysniveauet tilpasses efter behov. Forskning viser, at følelsen af tryghed ikke kommer fra mængden af lys, men snarere mængden af mennesker - derfor er det vigtigt, at belysningen gør det attraktivt også at besøge og opholde sig på havnen, når det er mørkt.

SÆNK LYSET

Gang- og opholdsarealer oplyses med lav belysning under øjenhøjde. En lavt placeret belysning er meget stemningsfuld og gør overgangen fra oplyste til ikke-oplyste områder mere blød. Samtidig sikres en effektiv oplysning af gangarealerne, som gør det sikkert at bevæge sig rundt på havnen.

OPLYST

Lys kan bruges til at fremhæve fortællinger om området omkring Vordingborg Nordhavn. Steder hvor det ikke lader sig gøre at etablere fysiske tiltag kan lys være med til at fremhæve og oplyse folk om de skjulte historier. For eksempel fremhæves Margrethes Stiger med lys, der gør det muligt at se det gamle forsvarsværks forløb på tværs af vandet mellem havnen og Oringe.

LIGE PRÆCIS

På havnens aktive arealer er der behov for en god funktionsbelysning, og den eksisterende belysning bør her suppleres med en belysning, der oplyser lige præcis de arealer, hvor der er behov for det - uden at forstyrre den stemningsfulde belysning på resten af havnen. Belysningen bør kunne justeres, således at den kraftige funktionsbelysning kun er tændt, når der er behov for det, f.eks. ved et tryk på en knap.

Oplev mørket

Man må gerne mærke, at man bevæger sig i naturen og ikke i byen, og mørket er en del af den oplevelse. Dette gavner også dyrelivet, som forstyrres af for stærk belysning.

Vis naturen

Den lave belysning kan også være med til at fremhæve karakteristiske beplantninger og gøre uderummene grønne døgnet rundt.

Fortæl historien

Lad lyset være med til at fortælle historien.

UNIVERSELT DESIGN

Alle brugere og besøgende skal let og sikkert kunne komme rundt på havnen og i strandparken, og alle skal have mulighed for at komme til og i vandet. Derfor er alle stiftforbindelser tilgængelige og niveaufri.

Stiftforbindelser

Alle skal kunne have glæde af Vordingborg Nordhavn og de mange oplevelser, der findes her. Derfor udformes alle nye stiftforbindelser med fuld tilgængelighed. Det vil sige fast belægning og niveaufri adgang eller adgang via rampe.

Aktiviteter

Der anlægges en baderampe i forbindelse med havnebadet, ligesom boardwalks og platforme er fuldt tilgængelige. Den store havnetrappe vil være udformet med ramper således, at det er let at bevæge sig mellem de forskellige niveauer.

Parkering

Der anlægges handicap-parkering ved Havnestrøget, Værftspladsen og Sibirien.

Niveaufri adgang til alle funktioner

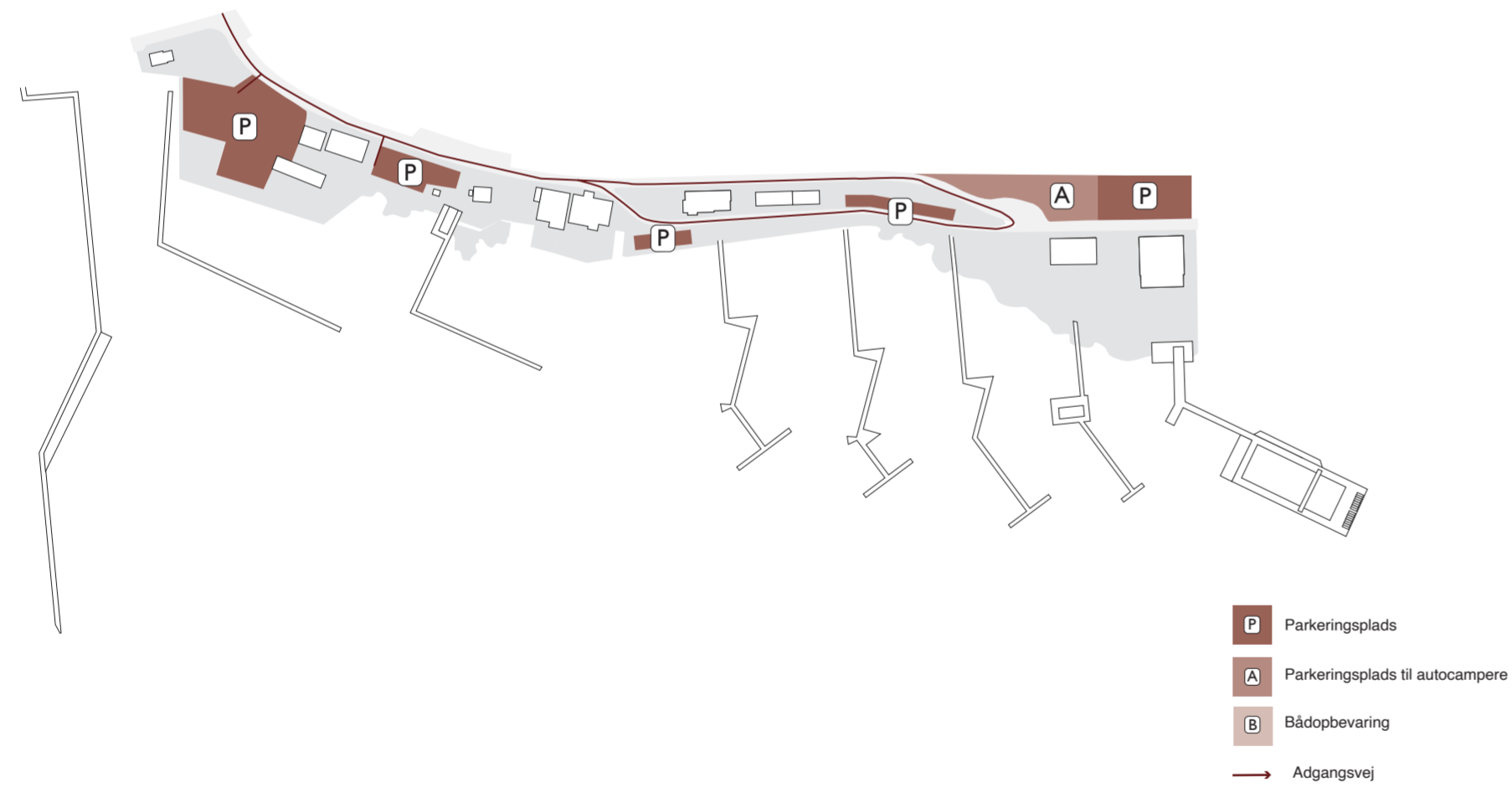

Adgang til vandet

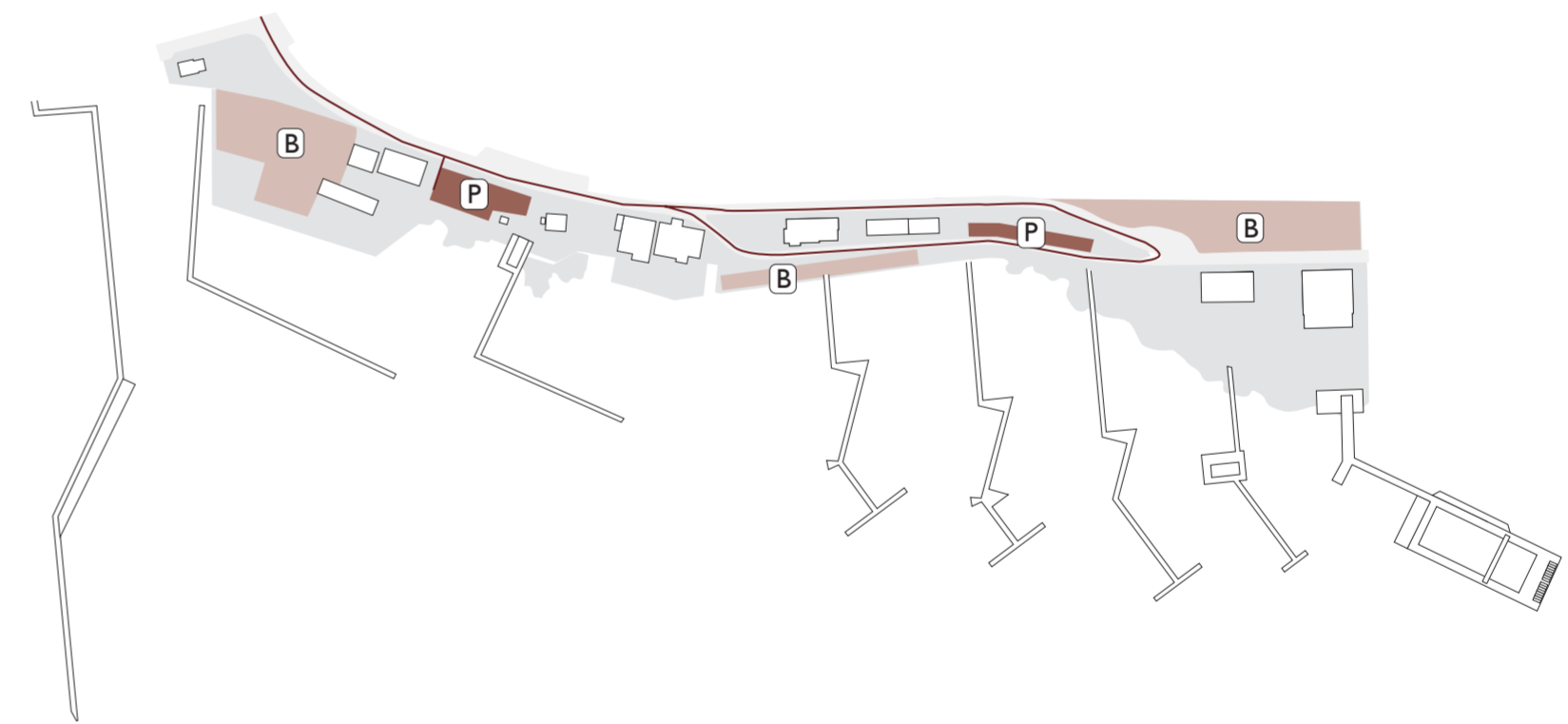
TRAFIK OG MOBILITET

Afvikling af trafik - parkering - bådopbevaring

Sommer

Havnens åbne arealer bruges til parkering. Både kan fortsat tages op efter behov langs kajkanten. Plads til autocampere på Sibirien.

Vinter

Større dele af havnens arealer bruges til bådopbevaring, og kun de centrale arealer friholdes til parkering. Arealer til vinteropbevaring af både tilpasses fremtidigt hvis der opstår øget behov.

